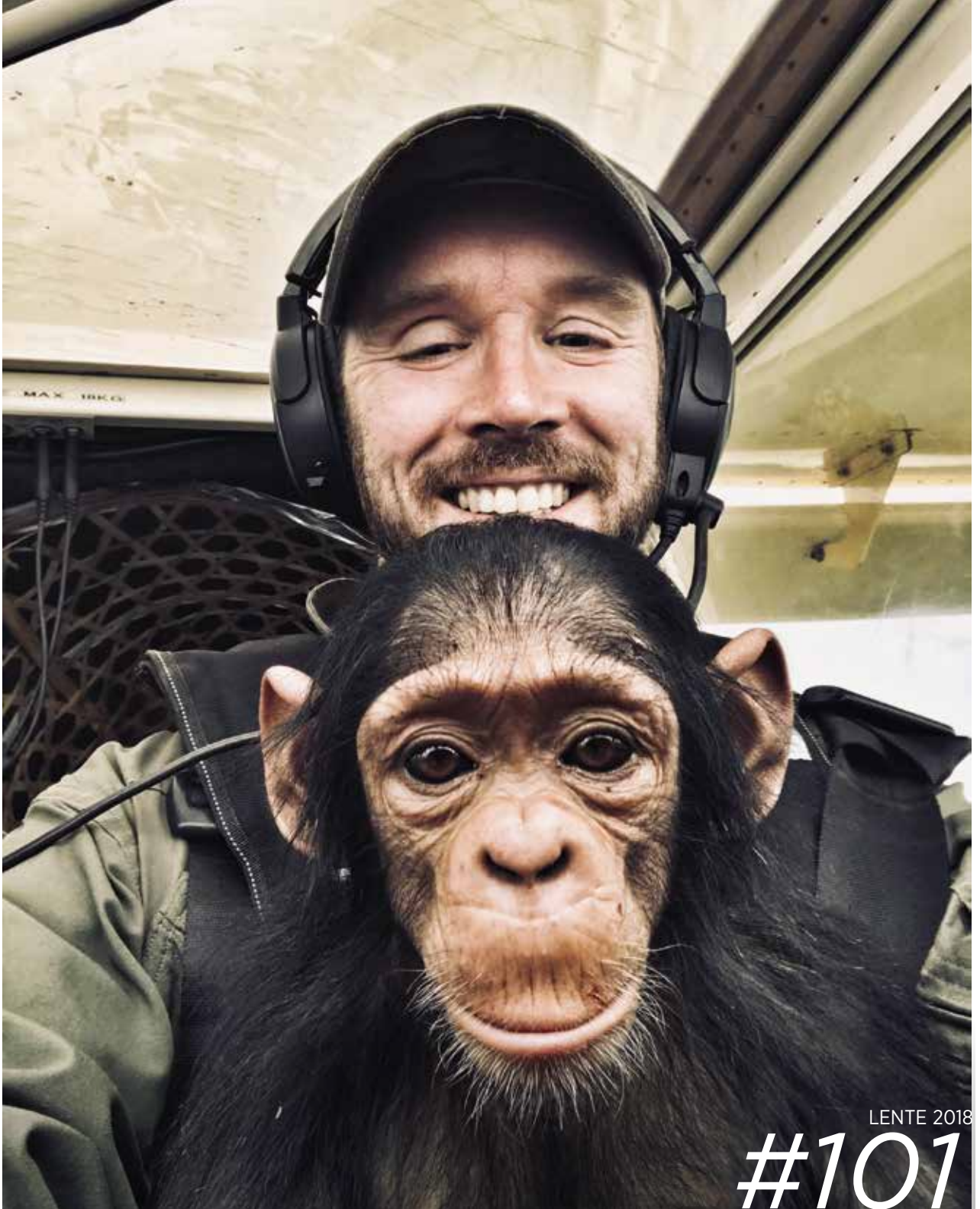

STICHTING
Vlamingen
IN DE WERELD

WONEN, WERKEN EN ONDERNEMEN IN HET BUITENLAND

VIW.BE

LENTE 2018

#101

STRIJDEN TEGEN STROPERS | VLAAMSE VIKINGEN | PROPER INDIA

INHOUD

VIW Event.....	5
Dirigeren in Zweden	6
Jubileum VIP.....	8
Tel Aviv	11
Vliegen boven Virunga National Park	12
Internationaal project.....	15
Consulair.....	16
Digitaal leren.....	17
Fiscaliteit in Europa	18
VIW-vertegenwoordiger in Lissabon.....	20
Vlaamse Vikingen.....	22
Boeiende Belgische carrière	24
Edufax.....	25
Zuid-Amerika	26
Geboren wereldburger.....	28
Expatriebriek.....	30
Europees recht	31
Proper India.....	32
Verenigde Staten	34
Belgische beleggingen vanuit het buitenland.....	37
Certificaat Nederlands als Vreemde Taal	38
Juridisch	40
Schrijfwedstrijd.....	41

Koen Van der Schaeghe
Directeur/hoofdredacteur

chance benut

Jong en barstensvol goesting. De curricula vitae van sommige twintigers lezen als een reisgids zonder vliegbepanking. Het uitzicht op de kerktoeren is hen te beperkt, maar noem hen geen globetrotters, want zorgeloze avonturiers zijn het zelden. Ze hebben een doel en zijn hongerig naar ervaringen, die vaak professioneel een meerwaarde hebben. Twintigers met aspiraties, die denken 'wat heb ik te verliezen?' Buitenstaanders zullen misschien zeggen dat ze *chance* hebben. Niets is minder waar, ze benutten vooral veel kansen.

Want niet alle opportuniteiten vallen je in de schoot. Sommige moet je van het hoogste schap grijpen, met het risico om te vallen. Vakkundigheid en de juiste connecties gaan hand in hand. We maken in dit magazine kennis met Elise Seregni. Ze heeft lichte vleugels en vloog al jong uit. Haar Nederlands klinkt Amerikaans, haar looks verraden Italiaans bloed en Vlaamse charme. In New York baant ze zich een weg, haar weg. Ze getuigt over de dankbaarheid voor de keuzes die haar ouders maakten, waarvan ze vandaag de baten ervaart.

Katleen Weverbergh ging op jonge leeftijd een Scandinavisch avontuur aan, waarbij ze de liefde voor de muziek volgt. Voor de dirigente zijn de neergeschreven noten een moedertaal. Een orkest telt veel muzikanten, maar er staat slechts één dirigent vooraan. "Talent, passie en intens studiewerk zijn erg belangrijk", zegt ze, maar niet voldoende. "Het is essentieel niet stil te staan, maar om te blijven bewegen." Het is zaak om de juiste mensen te ontmoeten, die connecties opnieuw.

Uitzwermen biedt zuurstof, bagage en meer perspectief. Naar het buitenland verhuizen is ideaal om (internationaal) op te groeien. Sommigen hebben het geluk dit met de paplepel mee te krijgen. Het enthousiasme dat ik de voorbije zestien jaar mocht ondervinden bij jonge twintigers (ja, toen was ik er zelf nog één) was en is aanstekelijk. Tien jaar later vertellen ze te streven naar zekerheid in hun noma-denbestaan, maar koesteren ze ook de ervaringen die ze hun leven lang zullen meedragen.

Zo ook Zjos Vlamincx. Ze groeide op rond de wereld en woonde met haar gezin in Haïti, Schotland en Malta voordat ze op haar zesde terugkeerden naar België. De wil om nog meer van dat buitenland te ontdekken sterkte zich van jongs af aan. Ze studeerde in Zuid-Afrika, werkte in Nederland en deed onderzoek in Ghana. En uiteindelijk bracht de liefde haar naar Argentinië. Zonder masterplan, maar met een open blik. Dat hebben deze drie twintigers gemeen. En natuurlijk maken ze fouten, maar daar leren ze van. Het biedt hen de ervaring en de knowhow om kansen te grijpen, *chance* te benutten.

OFFICIËLE VERTEGENWOORDIGERS VLAMINGEN IN DE WERELD

<p>ALGERIJE Algiers Stroobandt Ronny</p> <p>ARGENTINIË Buenos Aires Remaut Reinhilde</p> <p>AUSTRALIË Adelaide Deco Rudi & Raspoet Inez Perth Van Der Eecken Tineke Victoria Demuyncq Nancy</p> <p>BRAZILIË Sao Paulo Puyneers Peter</p> <p>CANADA British Columbia Elsier Bruno New Brunswick Bodart Fanny Quebec Focquet Mireille</p> <p>CHILI Santiago Magnus Annemie</p> <p>CHINA Shanghai De Ceuster Alex</p> <p>COLOMBIA Bogota Otten Filip</p> <p>DENEMARKEN Horsholm Swerts Sophie</p> <p>DOMINICAANSE REPUBLIEK La Romana Demyttenaere Inge</p> <p>DUITSLAND Beieren Bax Hanne Berlijn Moens Walter</p>	<p>Noordrijn-Westfalen Waeterloos Veerle</p> <p>CUADOR Quito De Vuyst Piet</p> <p>FRANKRIJK Parijs Goezu Andre Ile De France Boriau Frederik</p> <p>GAMBIA Bakau Goossens Bart</p> <p>GROOT-BRITANNIË Londen Vermeylen David Surrey Beckers Brit</p> <p>HONGARIJE Boedapest Temmerman Kim</p> <p>IERLAND Dublin Vanhoucke Jacques</p> <p>IJSLAND Kopavogur Van De Putte Kjartan Koen</p> <p>INDIA Bangalore Verfallie Els Chennai Baeyens Guy Mumbai Reynaers Els</p> <p>INDONESIË Jakarta Seghers Désirée</p> <p>ITALIË Milaan Verstreken Marleentje</p>	<p>JAPAN Tokyo Catryse Bernard Tokyo Descheemaeker An</p> <p>LETLAND Riga Devriendt Manten</p> <p>LUXEMBURG Steinsel De Corte Fred</p> <p>MALEISIË Kuala Lumpur Van Leuven Sofie</p> <p>NIEUW ZEELAND Auckland De Belder Mine Christchurch Rottiers Patrick</p> <p>NOORWEGEN Kolsas Van Laenen Filip</p> <p>OOSTENRIJK Wenen Leers Andre</p> <p>PANAMA Chiriqui Bogaert Bertrand</p> <p>PARAGUAY Capitan Miranda - Itapua Godefroid Conny</p> <p>POLEN Warschau Van Hool Annick</p> <p>PORTUGAL Lissabon Van Belleghem Joost</p> <p>QATAR Doha De Bruycker Ilse</p>	<p>RUSLAND Sint-Petersburg Schroe Ralph</p> <p>SERVIË Belgrado Delva Gilberte</p> <p>SLOVAKIJE Bratislava Van Laer Lendert</p> <p>SINGAPORE Singapore Vermeulen Karla</p> <p>SPANJE Alicante / Villajoyosa Ryckaert Dieter Catalonië / Barcelona Wouters Myriam Madrid Dauwe Mieke Tenerife Verhoest Roger Valencia Lesage Kristien</p> <p>SURINAME Paramaribo Helderweirt Tom</p> <p>THAILAND Bangkok Bull Eddy</p> <p>TUNESIË Tunis De Jonghe Solange</p> <p>VIETNAM Hanoi Laukens Philippe</p> <p>VSA Arizona/Scottsdale Ryckebosch Frans California / Monterey Fiers Vera Colorado / Broomfield Wynant Al Colorado / Golden Kennedy Vera</p>	<p>Georgia / Atlanta Cloet Mieke Illinois / Chicago Ryckbosch Bart Ohio / Aurora Dauwen Erik Oregon / Portland Vermeulen Stefaan New York / Regio New York Higham - Bouten Kaat New York/New York City Van Doren Hilde Pennsylvania / Philadelphia Mertens Daisy Washington Dc Quintyn Marc Wisconsin / Brussels Binard Joseph</p> <p>ZUID-AFRIKA Gauteng / Pretoria Jacxsens Lieve</p> <p>ZWEDEN Bollnas Van Louwe Luc Stockholm Vanhove Tiny</p> <p>ZWITSERLAND Geneve Sap Frank Zurich Adriaansen Insun</p>
---	--	---	--	---

COLOFON

VLAMINGEN IN DE WERELD is het driemaandelijkse tijdschrift van de gelijknamige Stichting van Openbaar Nut, de enige belangenvereniging voor Vlamingen die in het buitenland (willen) wonen, leven, werken. **CORRESPONDENTIEADRES & RECLAMEREGIE** Vlamingen in de Wereld, Zenith-gebouw, Koning Albert II laan 37, 1030 Brussel, Tel.: +32 (0)2/201 73 84, info@viw.be, www.viw.be, facebook.com/viwbrussel, twitter.com/viwbru. **ABONNEMENTEN** 50 euro, dit is het forfait om gebruik te maken van de VIW-dienstverlening. Een lidmaatschap op het tijdschrift zit hier inbegrepen, alsook de toegang tot de ledenpagina's van de website en de diverse voordelen die VIW haar leden biedt. IBAN: BE 73 411503717160, Swiftcode (BIC): KREDBEBB, Met als mededeling 'Ledenpakket VIW'. Betalen via creditkaart kan uiteraard ook. Raadpleeg hiervoor www.viw.be/nl/lid-worden. **REALISATIE** Drukkerij Geers Offset nv. **NA ELKE VERZENDING** krijgen wij stevast een aantal exemplaren retour wegens foutief adres. Gelieve het secretariaat van uw gewijzigde adres op de hoogte te brengen a.u.b. **VIW RESPECTEERT DE WET** op de privacy. VIW is lid van de Unie van de Periodieke Pers.

RAAD VAN BESTUUR VLAMINGEN IN DE WERELD VOORZITTER: Greta ICKX, ONDERVOORZITTER: Eddy BONNE

Jan BUYASSE, Annik CRYNEN, Rik DECAN, Filip DECLERCQ, Lot DE GEYTER, Daniëlle DELI, Veerle DENAUX, Prakash GOOSSENS, Guido GYSEMANS, Paul HEGGE, Thomas JANSSEUNE, Erik JONNAERT, Guido JOURET, Sylvain F. KEMPENEERS, Ine MORTELMANS, Stefan NERINCKX, Johanna NEYT, Kathleen NUYENS, Marc QUINTYN, Sven ROOMS, Matteo SEREGNI, Sonja SNACKEN, Wim STAESSENS, Walter M. THIEBAUT, Claire TILLEKAERTS, Stijn VAN BOSSTRAETEN, Evrard VAN DER PERRE, Marc VANDIJCK, Jan VAN DOREN, Ria VAN ELSLANDE, Piet VAN HOVE, Guido VAN HUYLENBROECK, Steven VAN LAER, Remi VERMEIR, Diane VERSTRAETEN, WAARNEMER: Koen VERLAECKT. **STRUCTURELE SPONSORS** DEME, DIBISS, EY, Gosselin Group, Ondernemingen Jan De Nul nv

Met de steun van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoud van de publicaties.

GRETA ICKX
VOORZITTER

Intellectuele broedplaats

Wat leren studenten tijdens een buitenlands avontuur? En wat win je als docent of professor door een tijdje in het buitenland te vertoeven? Een periode in het buitenland maakt socialer en flexibeler... daarover is iedereen het eens, maar wat levert het meer op dan deze soft skills? En zorgt deze 'internationalisering' niet voor een 'war on talent'? En zo ja, moeten we ons er zorgen over maken?

Deze en nog vele andere vragen kwamen aan bod tijdens het jaarlijkse inspiratie- en netwerkevent van VIW met als thema *Internationale academische mobiliteit*". Hiervoor waren we te gast bij de Universiteit Gent.

Jongeren die later zullen moeten werken in deze -digitaal- steeds kleiner wordende wereld, hebben er enkel baat bij als ze bijvoorbeeld tijdens een Erasmus project hun horizon kunnen verbreden. Maar het zijn niet enkel studenten die de unieke kans van een buitenlandse ervaring grijpen. Ook voor doctoraatsstudenten, docenten en professoren kan het een kickstart van een (buitenlandse) carrière betekenen. Een nieuw land, een nieuwe cultuur, een nieuwe taal, een andere denkwijze, en vrienden over de hele wereld. Professorenmobiliteit verhoogt de internationale competenties. Chinese studenten stellen andere vragen dan Vlaamse. Een gemeenschappelijk onderzoek is veel toegankelijker wanneer je langere tijd hebt kunnen samenwerken. Academische mobiliteit in de brede betekenis verbreedt ieders horizon.

Daarom streeft VIW naar meer samenwerking met de diverse universiteiten en hogescholen. Begin dit jaar hadden we reeds een actieve samenwerking met *University colleges Leuven -Limburg*, een hogeschool voor "moving minds". Enkele VIW-vertegenwoordigers hebben hier actief aan meegewerkt door persoonlijk contact te hebben met de studenten, waarvoor dank.

Verder lijkt samenwerking met de Werkgroep Internationalisering van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) een logische stap. Hun opdracht luidt als volgt: *Een sterke internationale gerichtheid is eigen aan een academische setting. Internationalisering in wetenschap, onderwijs en dienstverlening staat dan ook erg hoog op de agenda van de universiteiten, die - naast tal van eigen acties en initiatieven passend bij hun specifieke instellingsbeleid - ook gezamenlijk krachtadiger willen kunnen optreden op dit terrein.*

We kijken uit naar de samenwerking met de VLIR en haar nieuwe secretaris-generaal Koen Verlaeckt in het bijzonder. Want VIW kan vast en zeker een meerwaarde betekenen om de academici te helpen met onder meer logistieke en praktische besommingen, vooral bij (post-) doctoraatstudenten en docenten. Het laatste is nog niet gezegd over academische mobiliteit, als broedplaats voor de kenniseconomie, de levensverzekering van mondiale integratie. We leven in boeiende tijden.

De beste Vlaamse televisie, zelfs in the middle of nowhere.

Kijk BVN online, via de app en satelliet.

BVN is de publieke televisiezender voor Nederlandstaligen in het buitenland. Dagelijks zenden we een selectie uit van het televisieaanbod van de VRT en NPO. Onze programma's zijn te bekijken op smartphone, tablet, laptop, desktop en TV.

www.bvn.tv

Terugblik

Zoals de voorzitter op vorige pagina schreef, organiseerde VIW op 1 maart 2018 naar jaarlijkse gewoonte een inspiratie- en netwerkevent. Dit jaar draaide het allemaal rond het thema “internationale academische mobiliteit”. We waren te gast bij de Universiteit Gent, wat het thema alleen maar kracht bijzette. Prof. Jeroen Huisman, Directeur Centre for Higher Education Governance Ghent (CHEGG), stak van wal met een interessante inleiding op basis van het boek ‘Changing Places’ van David Lodge waarin twee professoren, een Britse en een Amerikaanse, van campus wisselen en geconfronteerd worden met culturele verschillen. Prof. Guido Van Huylenbroeck, directeur Internationalisering van UGent, en dagvoorzitter Eddy Bonne, Managing Partner Romulus, namen nadien de leiding over een boeiend debat met en over studenten en docenten. De avond eindigde met een informeel netwerkmoment.

LEGENDE

- #01** Geanimeerd debat met vlnr: Prof. Jeroen Huisman, Directeur Centre for Higher Education Governance Ghent (CHEGG), Alexander Roels, jurist met internationale studie-ervaring, Prof. Lieve Van Hoof, docent Vakgroep Geschiedenis UGent en co-voorzitter van de Jonge Academie van België, Thomas Buerman, medewerker Directeur Internationalisering en voormalig coördinator Ghent University Global Campus in Zuid-Korea.
- #02** Doctoraatstudent Lore Van Gorp en haar promotor Prof. Peter Stevens. Lore legt binnenkort haar doctoraat neer met als titel: ‘Returning home: A mixed-methods study on the relationships between repatriates’ social environment and their well-being’.
- #03** Eddy Bonne, ondervoorzitter VIW en Managing Partner Romulus, en Nathalie Van der Perre, docente Nederlands voor Anderstaligen (NT2).
- #04** Netwerken met een hapje en een drankje. Vlnr: Ria Debruyen en Filip Declercq, Business Development Manager en Business Manager van Expat & Co, Roland Waeyaert, voormalig bestuurslid VIW, erevoorzitter Jan Van Doren en Remi Vermeir, penningmeester VIW.
- #05** Johan Geentjens, Departement Onderwijs en Vorming, Prof. Guido Van Huylenbroeck, Directeur Internationalisering UGent en Marie-Claude Hayoit, adjunct secretaris-generaal Europeans Throughout The World
- #06** Prof. Guido Van Huylenbroeck aan het woord.
- #07** Het boek ‘Changing Places’ van David Lodge was de rode draad in de inleiding van Prof. Jeroen Huisman. Twee professoren ruilen van academische positie voor een half jaar. Voor de ene lijkt het een fantastische ervaring te worden, voor de andere een minder prettige...

#01

#02

#03

#04

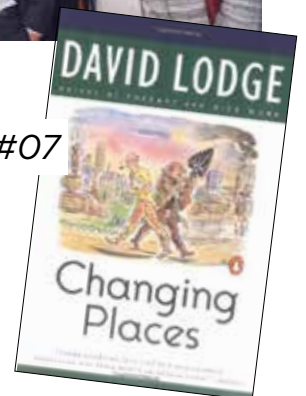
#05

#06

#07

A portrait of a young woman with curly brown hair and blue eyes, wearing a floral patterned top. She is holding a white baton in her right hand. The background is a light-colored wall with vertical wood paneling.

KATLEEN WEVERBERGH

Klassieke muziek is als een teletijdmachine die ons teleporteert naar andere tijden. De neergeschreven noten van Mozart, Beethoven en andere grote componisten zijn voor de meesten onder ons een onbegrijpelijke taal uit een andere wereld. Voor dirigente Katleen Weverbergh (*1993) is het een moedertaal. Als kind was ze al gefascineerd door muziek, maar nu leeft ze ervoor. Haar avontuur in Zweden is ongetwijfeld het begin van een rijk gevulde (internationale) carrière.

TEKST BRENT MEERSMAN

EEN OMMEZWAAI IN HET LEVEN

“Ik was in het lager onderwijs allesbehalve een voorbeeldstudent. Als babbelkous nam ik het studeren niet serieus. Toen ik 14 jaar oud was, vroeg mijn vader of ik mijn studies wou combineren met mijn liefde voor muziek. Ik wist toen nog niet dat dat kon. Er ging een nieuwe wereld voor me open.” Een vriendin van Katleen speelde destijds in een brassband (een orkest met koperen blaasinstrumenten en percussie). De muzikale vonk sloeg over naar haar. Al snel was ze gefascineerd door de muziekwereld en begon ze zelf in een brassband te spelen. Toen haar vader de vraag stelde, besliste ze om kunstsecundair onderwijs te volgen aan het Lemmensinstituut in Leuven. Daar concentreerde ze zich op kornet en trompet. “Het internaat had een grote impact op mij. De lessen waren tot 18u 's avonds en studeren kon tot 22u. Ik wou zó graag muzikante worden dat ik als een bezetene begon te oefenen. Hierdoor ontwikkelde ik een sterke discipline die me later van pas zou komen.”

GELOOF IN HET LOT

“Na vier jaar les aan het Lemmensinstituut ging ik op zoek naar iets nieuws en kwam ik terecht bij de opleiding muziekschrijftuur aan het Koninklijk Conservatorium Brussel. Dat is een algemene muziekopleiding waarbij de nadruk ligt op componeren en pianobegeleiding. Tussen 2011 en 2017 vervulde ik een bachelor en een master.” Tijdens dezelfde periode kwam Katleen ook voor het eerst in contact met dirigeren, ze had dirigeertechnieken als keuzevak op school en nam privélessen orkestdirectie bij Edmond Saveniers. Door aanmoedigingen van enkele docenten groeide haar passie voor het vak snel en besloot ze om dirigente te worden. “De opleiding muziekschrijftuur was een zoektocht naar mezelf. Ik zocht uit waar mijn interesses lagen en ondervond waar ik sterk in was. Na enige tijd volgde ik muziekschrijftuur in functie van dirigeren, zodat ik de muziek beter begreep en beter in me kon opnemen. Daarnaast startte ik met lessen in cello om mijn kennis van strijkinstrumenten te vergroten.” Na een bachelor in HaFaBra-directie (Harmonie, Fanfare en Brassband directie) stond Katleen te popelen om haar te verdiepen in de grote symfonieën en vatte ze een bachelor Symfonische Orkestdirectie aan. Het was een heel drukke, maar leerrijke periode. “Ik geloof in het lot. Ik ben ervan overtuigd dat de discipline die ik ontwikkelde tijdens de vier jaren kunsthumaniora tot dit punt geleid hebben. En ik ben er heel blij om.”

LEREN VAN DE MEESTERS

Na een leerrijke studieperiode bij professoren/dirigenten Norbert Nozy en Bart Bouckaert, deed Katleen tijdens haar opleiding mee aan een auditie om student te worden van Ivan Meylemans. De dirigent wou maar één student zodat deze kon fungeren als dirigent-assistent tijdens schoolprojecten en bij het Zeeuws Orkest in Zeeland (Middelburg) dat hij dirigeert. “Het was een buitengewone kans om praktijkervaring op te doen, dus ik wal dolblij toen ik gekozen werd. Op een moment zei hij me: “België is te klein, ga naar het buitenland en doe ervaring op.” Ik gaf gehoor aan zijn advies en schreef me in voor een Erasmusprogramma.” Momenteel studeert Katleen Symfonische Orkestdirectie aan het Koninklijk Muziekcollege in Stockholm, Zweden.

SCANDINAVISCH AVONTUUR

Katleen schreef zich in voor scholen in Oslo, London en Stockholm. Het was via een docent in Noorwegen dat ze de school in Stockholm leerde kennen. “Ik was toch opgelucht toen ik een goede school had gevonden waar ik mijn Erasmus kon aanvatten. Stockholm is een erg culturele stad, hier kan ik de vruchten plukken van mijn uitstekende opleiding in België. Ik volg er dagelijks repetities bij van het Zweedse Radio Symfonieorkest en de Koninklijke Opera en sinds enkele maanden ben ik welkom in de Opera Hogeschool waar ik zang-coaching lessen bijwoon om op die manier bij te leren over zangtechniek en wat een operazanger nodig heeft om aangenaam te kunnen zingen. Er zijn immers heel wat dingen die enkel buiten de schoolmuren geleerd kunnen worden.” Ook tijdens haar opleiding in Zweden blijft Katleen zoeken naar verschillende docenten/dirigenten die haar advies kunnen geven. “Ik krijg graag feedback. Daar leer ik erg veel van. Soms vallen er wel eens harde woorden, maar kritiek komt nooit zonder reden. Ik wil mezelf steeds verbeteren.”

“Ik verblijf bij een Zweeds gastgezin, waardoor ik het land met lokale tips kan ontdekken. Zweden zijn heel respectvol en open naar buitenlanders. Ik vraag hen veel over hun cultuur en hun gewoontes. Uiteraard vertellen ze er graag over.” Katleen merkte wel snel op dat het leven in Scandinavië een pak duurder is dan in België. “Het eten is veel duurder, zowel in de supermarkten als in de restaurants. De

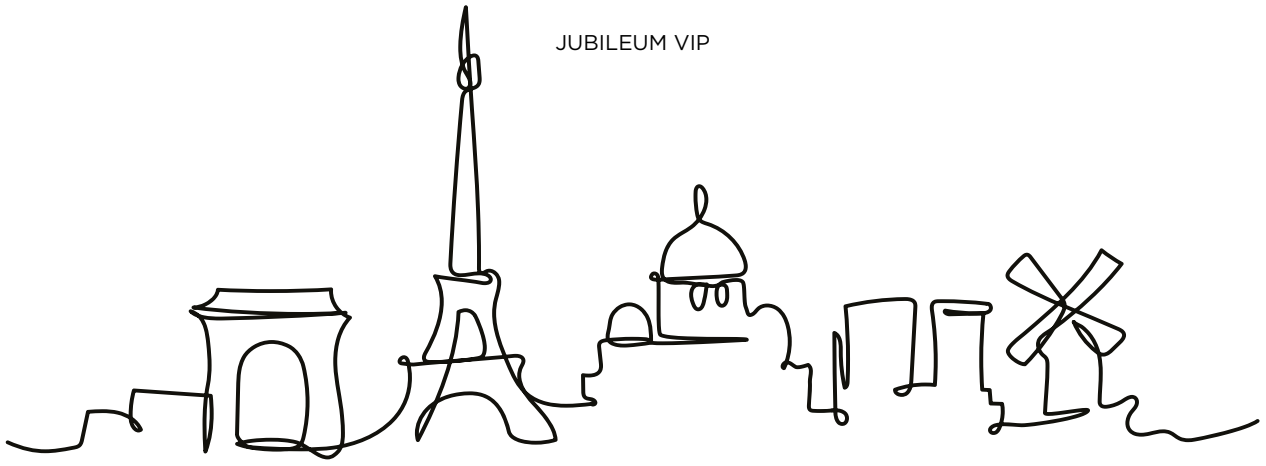
algemene levenskost is beduidend hoger. Voor een student is dat geen goed nieuws. Maar desondanks geniet ik van het feit dat ik mezelf in deze aangename stad kan ontwikkelen.”

TOEKOMSTMUZIEK

Net als iedereen hoopt Katleen op een succesvolle carrière. Dit probeert ze stap voor stap te bewerkstelligen. “Succes hangt voor een groot stuk samen met geluk. Hoe beter je wordt, hoe kleiner de sociale cirkels worden. Dat geldt alleszins binnen de muziekwereld. In een orkest zitten veel mensen, maar er staat maar één dirigent vooraan. Het is o.m. een kwestie van de juiste mensen te leren kennen en ze durven aan te spreken. Talent, passie en intens studiewerk zijn erg belangrijk, maar niet voldoende. Het is essentieel niet stil te staan, maar om te blijven bewegen.”

“Wat de toekomst brengt? Hopelijk zoveel mogelijk. Ik leerde hier in Zweden dirigent Lawrence Renes kennen die actief is in de operawereld en die ik tot heden regelmatig assisteert. Hij introduceerde me in een wereld die smaakt naar meer. Daarnaast volg ik privélessen dirigeertechniek bij Jonathan Brett (in Engeland) die een dirigeertechniek aanleert die ontzettend waardevol is om mijn muzikale intensies bij orkesten over te brengen. Slechts na enkele maanden les merk ik dat deze nieuwe techniek enorme effecten heeft op het muzikale resultaat. Feit is dat ik absoluut wil doorgroeien naar een dirigente van een professioneel ensemble (symfonisch of opera) en dus uitkijk naar een eerste (internationale) stap om die droom waar te maken. Voor de rest wil ik blijven bijleren zoals ik dat nu van dag op dag doe: studeren, deelnemen in masterclasses en competities, assisteren,... Het stopt nooit. Muziek is als zuurstof, ik heb het nodig. Het is een passie waarvan ik elke seconde geniet. Het is een eer om deze passie met zo veel mensen te mogen delen.”

**“SOMS VALLEN ER WEL
EENS HARDE WOORDEN,
MAAR KRITIEK KOMT
NOOIT ZONDER REDEN.”**

VIP, VIP, HOERA! Feest in Parijs.

Parijs wordt door veel Vlamingen aanzien als een ideale citytrip bestemming. Maar voor vele anderen betekent Parijs veel meer. Zo ook voor Frederik Boriau. Hij ontdekte Parijs door een stage als receptionist tijdens zijn opleiding tot vertaler. Eenmaal terug in België bleef de Franse hoofdstad door zijn hoofd dwalen. Hij besliste om terug te gaan en niet meer weer te keren.

TEKST BRENT MEERSMAN

Gezien zijn opleiding, vertaler-tolk Frans, Engels en Spaans, had Frederik eerst nog een vaag idee om naar Spanje te verhuizen. Door de economische crisis en een werkopportunity in Parijs is het uiteindelijk toch Frankrijk geworden. "Ik kreeg in Parijs telkens nieuwe mogelijkheden. Na een proefcontract van zes maanden bij Accorhotels, een Franse hotelketen, rolde ik van de ene job in de andere. Trede per trede klom ik op de ladder. Ik ben gebleven. Bij Accorhotels en in Parijs." Van receptionist tot afdelingshoofd. Frederik doorliep de hele hotelsector. Hij geeft zich elke dag voor de volle honderd procent. En niet alleen in zijn professionele leven.

HELPEDE HAND

Frederik is een bezige bij. Altijd weg. Altijd druk. Hij raakte doorheen de jaren steeds meer verweven in het Parijse verenigingsleven. In 2010 werd hij voorzitter van de vereniging Vlamingen in Parijs (VIP), die al sinds 1968 actief is. Een jaar later werd hij VIW-vertegenwoordiger in Île-de-France. Elke maand minstens één activiteit organiseren voor de Vlamingen is voor hem een must. Dat kan een klassieke avond in een café zijn, maar ook een museumbezoek of een Sinterklaasfeest. "Ik besteed veel tijd

FREDERIK BORIAU

aan de organisatie van bijeenkomsten. Het doet me deugd om te zien dat er hechte vriendschappen ontspruiten uit onze clubactiviteiten. We werken hard aan onze naam bekendheid en dat werpt meer en meer zijn vruchten af. Hoe meer activiteiten we organiseren, hoe meer nieuwe mensen we aantrekken. Omdat we veel verschillende activiteiten hebben, spreken we een breed spectrum van de Vlaamse gemeenschap in Parijs aan. De laatste jaren is het voor VIP wel een moeilijke strijd geweest om te blijven bestaan. Door de hogesnelheidstrein is België nooit ver weg. De Thalys is onze grootste concurrent."

VIP is niet de enige vereniging waarmee Frederik zich bezighoudt. "Ik ben sinds mei 2016 vicevoorzitter van de zakenclub 'Belgian Business Opportunities in Paris', kortweg B-BOP. Deze club zet in op de zakelijke contacten tussen Belgen en Fransen in Parijs. Mijn aanstelling was een

fijne erkenning van mijn inzet. Niet veel later werd ik ook voorzitter van de 'Unie van Belgische Verenigingen in Frankrijk' (UABF). Ik ben de eerste Vlaming aan het hoofd van de organisatie sinds 1928. Opnieuw een hele eer. Het fascineert me dat in bepaalde streken van Frankrijk heel veel Vlamingen zijn, maar dat er in het Vlaams verenigingsleven niets beweegt. Dat wil ik verder onder de loep nemen."

50 JAAR VIP

Vlamingen in Parijs is een permanente Vlaamse wind die al sinds 1968 door de Parijse straten waait. Met hun team van vrijwilligers richten ze hun blik op de wereld rondom hen. "VIP gaat niet enkel om entertainment. Het is ook een goed georganiseerd netwerk. De gemeenschappelijke basis is de culturele achtergrond en wanneer het erop aankomt, helpen Vlamingen elkaar best graag een handje vooruit. 2018 is voor ons een speciaal jaar. Vlamingen in Parijs bestaat 50 jaar. Dat moet uiteraard gevierd worden. Er staat een diner op het programma en misschien zelfs een 'foute party'. Het wordt alleszins een hele avond plezier. Bovendien is er dit jaar ook een WK voetbal. Daar zullen we ook veel aandacht aan besteden. Voetbal brengt mensen samen. Een goeie voetbalmatch met een frisse pint bij. Kan het Vlaamser? Als de Rode Duivels tegen Les Bleus spelen, zal ik toch voor België supportereren hoor!"

Meer informatie: www.vipinfo.be

**"DE THALYS
IS ONZE GROOTSTE
CONCURRENT."**

Klaar voor uw nieuw avontuur in het buitenland?

ING maakt uw leven als expat eenvoudiger door u te helpen bij het regelen van uw financiële zaken hier en in het buitenland. Ga naar ing.be/expats

EEN BLIK VAN BINNENUIT

Tel Aviv, het internationaal bruisende en jonge hart van Israël. New York aan de Middellandse Zee. Een stad die synoniem staat voor hectiek, dynamiek en innovatie, volgens Elodie Friedrich (32), een jonge vrouw die anderhalf jaar geleden met twee koffers in de hand emigreerde naar deze niet vanzelfsprekende bestemming. Leven in de extravagante, excentrieke en cultureel rijke stad doet haar leven in het moment. Een levensles die Elodie tegen wil en dank heeft geleerd, en nu als leuze koestert.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

“Ik wilde altijd al naar het buitenland. Daarom heb ik na mijn middelbare school aan het Koninklijk Lyceum Antwerpen in 2004 een jaar vrijaf genomen om de beslissing waarheen ik dan wel wilde voldoende onderbouwd te kunnen maken.” Elodie trok eerst vijf maanden naar een *kibboets*, een collectieve leefgemeenschap in Israël, met het oog op Hebreeuws te leren. “Mijn ouders zijn Joods maar niet religieus. Buiten het vieren van de belangrijkste feestdagen hebben we de joodse religie nooit beoefend. Maar door mijn afkomst voelde ik me wel anders en de Joodse cultuur intrigeerde me enorm, vandaar mijn wens om de taal te leren.” De internationale samenstelling van de medebewoners in de kibboets gooide echter roet in het eten. “Tijdens die vijf maanden heb ik vooral mijn Engels bijgeschaafd”, lacht Elodie die na anderhalf jaar in Tel Aviv nog steeds regelmatig Hebreeuwse lessen volgt.

EERSTE STOP: CANADA

Na dat jaar zoeken besluit Elodie haar studies in Montréal verder te zetten. Ze studeert er Human Relations en volgt later een bijkomende opleiding in natuurlijke voedingsleer. Uiteindelijk zal ze twaalf jaar in Canada blijven. “Montréal is helemaal anders dan Tel Aviv. Canada is uitgestrekt en rustig. Israël is klein en intens. Canada is op economisch en politiek vlak stabiel, wat het een ideaal land maakt om je te ontwikkelen. Ik heb er gewerkt binnen educatie en als voedings- en lifestyleconsulente, werkervaringen waarop ik in mijn job nu – waarin ik werk met autistische kinderen – nog steeds terugval.”

“Mijn trek naar Tel Aviv was een redding. Er is iets dat me aan deze omgeving bindt. Het is voor mij echt het thuisland. De *Aliyah*, of letterlijk het ‘opstijgen’, is het recht dat elk Joods persoon heeft om terug te keren

naar het thuisland. Mijn immigratie was op een paar maanden rond, want er is veel steun op verschillende vlakken. Zo mag je bijvoorbeeld aan *Ulpan*-programma's een basiscursus Hebreeuwse les volgen. Het gevoel van samenhang, ondanks de diversiteit onder de bevolking, waarvan 80% Joods is, gelovigen en niet-gelovigen bij elkaar, met uiteenlopende ideologieën, is erg speciaal.”

VOLGENDE STOP: TEL AVIV

“Ik was gesetteld in Montréal, maar op een bepaald moment groeide de nood aan verandering. Ik heb nog nooit zo'n enge beslissing genomen als toen. Je laat alles achter en moet opnieuw beginnen. Ook al krijg je hulp van buitenaf, toch is een thuis creëren iets dat alleen jij kan doen. Die ‘vlucht’ naar Tel Aviv bracht me een grote levensles bij: je kan wel plannen maken, maar niets weerhoudt het leven om een totaal andere wending te nemen. In Tel Aviv heb ik geleerd van dag tot dag te leven en de lichtheid van het bestaan te omarmen.”

Tel Aviv bewijst zich als dynamische en internationale stad, waar alles erg spontaan en impulsief gebeurt op alle niveaus. “De stad is hip en trendy, er hangt een *open-minded* sfeer – haar Gay Pride Parade is wereldberoemd en ze wordt niet voor niets omschreven als een hotspot voor holebi's – er is plek voor iedereen.” De reden waarom mensen opteren voor leven in het moment boven al te ver in de toekomst denken, kan verklaard worden door de instabiliteit van het land. “Er hangt een constante dreiging over Israël. Dat maakt dat mensen het leven hier intens beleven. De mentaliteit van de inwoners van Tel Aviv is heel anders dan in België. De lokale bevolking is harder en ongeduldig. Elke dag is een *survival of the fittest* waar je voor jezelf moet opkomen.” De stad wordt geleefd door jonge

mensen, veelal singles, en er zijn innovatieve start-ups op elke hoek. “Hoewel het leven erg duur is, iedereen hard werkt en de lonen laag liggen, barst de stad van de levenslust. De terrasjes, restaurants en bars zitten heel het jaar door overvol. Uit eten gaan en culinair genot is immens belangrijk en mensen gaan uit tot in de vroege uurtjes, ook al moeten ze de volgende ochtend werken. Ze genieten van elk moment. Het nachtleven is wereldwijd bekend. De stad hangt aaneen van musea. Er zijn festivals, concerten en een overvloed aan activiteiten op elke dag van de week. Er is altijd leven op straat.” Israëli's omschrijven zichzelf als 'sabrá', of cactuspeer, een stuk fruit dat de nationale identiteit het beste weergeeft: met naalden en een harde schil aan de buitenkant, maar zoet en zacht aan de binnenkant. “Ik heb gemerkt dat de lokale bevolking ondanks hun arrogantie, zeer betrouwbaar en efficiënt is. Gebeurt er hier bijvoorbeeld een ongeval, dan zullen mensen direct helpen. In België wacht men vaak af om te zien wat de rest doet. Ze kennen geen beleefdheid, maar vriendschappen zijn des te betekenisvoller. Het is hier opwindend, elke dag. Mensen profiteren enorm van het leven. En daar had ik nood aan.”

Elodie, met uitzicht op het Jaffa-district

RUST OP TIJD EN STOND

Maar in de week van hectiek bevindt zich telkens een rustpunt: de sjabbat op zaterdag. “De week begint op zondag. Op woensdag voel je al dat het weekend eraan komt en op donderdagavond is het feest. Op vrijdagmorgen doet men inkopen en 's avonds deelt iedereen het avondmaal met familie of vrienden. Het weekend telt anderhalve dag, vrijdagnamiddag plus zaterdag, waarop men rust en naar het strand trekt. De meeste winkels en restaurants zijn dicht, het openbaar vervoer rijdt niet en het tempo van de stad neemt af. De hele natie vertraagt op de sjabbat. En dat heb ik wel nodig, zonder zou Tel Aviv mij te chaotisch zijn.”

Niet het lawaai van het razende verkeer of de wirwar aan talen in de internationale stadskern, maar wel het getok dat hoort bij *matkot*, een racket- en balspel en Israëls nationale strandsport, is voor Elodie het geluid van Tel Aviv. “Als je naar het strand gaat, wat hier naast uit eten gaan een van de belangrijkste vrijetijdsbestedingen is, dan hoor je overal de 'pok' van het balletje op de houten racketjes. In Jaffa, een half Arabisch en half Joods havendistrict in Tel Aviv waar ik woon, liggen zee en strand op welgeteld vijf minuten wandelafstand. Telkens wanneer de sjabbat het land doet rusten, overvalt een gelukkig gevoel me en dan ga ik naar zee waar je over de horizon kan uitstaren. Dat bewaart het evenwicht en maakt de intensiteit van het leven in de stad houdbaar.”

IMAGO

Israël, en haar militaire macht(svertoon), heeft een slecht imago in het buitenland. Zelf beleeft Elodie dat aspect van haar thuisland anders. “Ik kan het menselijke facet niet wegdenken. Elke Israëli moet op achttien naar het leger. De legerdienst is deel van het leven. Voor jongens gaat het om drie jaar, voor meisjes om twee. De soldaten zijn kinderen, broers en zussen, zonen en dochters van iedereen. Die ervaring in het leger maakt hen tot de ruwe, sterke, harde maar ook verantwoordelijke en efficiënte 'sabrá' Israëli. In de media worden soldaten onpersoonlijk weergegeven, maar wanneer er hier op het nieuws gemeld wordt dat een soldaat het leven liet, dan rouwt de hele gemeenschap. Het gaat namelijk om de dood van ieders kind. En die kinderen torsen een onmetelijke last op hun schouders: zij dragen de verantwoordelijkheid om het kleine land te beschermen tegen dreigingen van binnen- en buitenaf. Terwijl het jongvolwassenen zijn die een gewoon leven willen leiden. Maar dat is ook opnieuw een reden waarom men hier zo in het moment leeft, ondanks en net ten gevolge van de dagelijkse dreiging die boven het land hangt. De hele bevolking kan op elk moment opgeroepen worden om in het leger te dienen bij uitbraak van een oorlog. Het is een surreëel gevoel om daar deel van uit te maken. Maar hoe dan ook, op dit moment zou ik nergens anders willen zijn.”

BESCHERMEN VAN MENS EN DIER IN VIRUNGA

Anthony Caere, West-Vlaams vliegtuigpiloot, sprong in 2014 met beide voeten het onbekende in. Hij vloog met drie jonge artsen in drie weken tijd richting Virunga National Park in Congo. Op hun rust- en tankplaatsen bezochten ze verschillende lokale projecten, maar Virunga liet de diepste indruk na bij Anthony. Toen hij een job aangeboden kreeg, twijfelde Anthony geen seconde. Hij liet hebben en houden achter voor een magische job: het beschermen van mens en dier.

TEKST BRENT MEERSMAN

VAARWEL OOSTENDE

Vlaanderen kent Anthony Caere als de piloot van de documentaire reeks 'Flying Doctors' op Eén. Sinds het televisieprogramma werkt en woont hij fulltime in Virunga. En eigenlijk was dat helemaal niet voorzien. "Emmanuel de Merode, de directeur van het park, stelde na het programma heel onverwachts de vraag om in het park te blijven. Ik moest er niet lang over nadenken. Virunga had me omver geblazen. Het is het oudste park van heel Afrika en het is de belangrijkste habitat van de berggorilla's. Bovendien kwam de vraag op een heel geschikt moment. Ik werkte toen al tien jaar op de luchthaven van Oostende. Op zich had ik daar een leuke job, maar de sleur kroop erin. Ik koesterde altijd al de stille droom om van vliegen mijn beroep te maken, maar wou absoluut geen lijnpiloot worden. Het voorstel van Emmanuel was een uitgelezen kans." Anthony nam bij terugkomst in België een jaar tijdskrediet en bracht alles in gereedheid voor een verhuis naar Congo. Oorspronkelijk zou hij er maar een jaar blijven, maar dat draaide iets anders uit.

**"WE MOGEN NIET
VERGETEN
DAT ELKE DAG HIER
EEN GEVECHT IS."**

BOUWEN IN DE LUCHT

Emmanuel de Merode stelde Anthony aan als chief pilot van de Air Wing. Destijds stelde de Air Wing nog niet veel voor, wetende dat het park pas in 2010 een eerste vliegtuig kreeg. Maar de afgelopen jaren heeft Anthony bergen werk verzet. "Momenteel telt de Air Wing vijf vliegtuigen en drie piloten. Daardoor kunnen we steeds vaker in de lucht zijn. Onze taken zijn divers, maar allemaal even belangrijk. We surveilleren en monitoren wilde dieren, inspecteren het park, vervoeren goederen, ondersteunen en evacueren rangers, en nog veel meer. Ikzelf doe enkel nog operationele vluchten: rebellen en stropers opsporen, foto's nemen, de dieren beschermen,... De Airwing heeft ondertussen een centrale positie ingenomen. Het is een van de steunpilaren geworden. Binnenkort gaan we ook een commerciële tak oprichten om het toerisme te bevorderen. Dat zal ook inkomsten genereren om het park verder te beschermen. Want we mogen niet vergeten dat elke dag hier een gevecht is."

ELKE DAG VECHTEN

De Afrikaanse wildernis staat onder grote druk. In Afrika worden ongeveer 30 000 olifanten per jaar gedood voor hun kostbare ivoor. In Virunga daalde de olifantenpopulatie doorheen de jaren van 3000 naar ongeveer 400. Ook de berggorilla is ernstig bedreigd. En aangezien Virunga meer dan een kwart van de wereldpopulatie van de berggorilla's herbergt, rust er een grote druk op het park. "Het is niet vijf vóór twaalf, maar vijf ná twaalf. We voeren een dagelijkse strijd in het park. Letterlijk en figuurlijk. Sinds ik hier werk, verloor ik 31 collega's. Rebellen en stropers vormen een constante bedreiging. We zitten wekelijks een paar keer in de vuurlinie, maar daar mogen we niet te veel aan denken. Op den duur ben ik de Congolese mentaliteit gaan volgen: "Ondanks alles blijven doorgaan". Ze zeggen dat we allemaal reizigers op deze planeet zijn. Alleen vertrekt de ene reiziger vroeger dan de andere. Het is belangrijk om het grotere doel voor ogen te houden. Ik zeg niet dat we de strijd zullen winnen, maar we kunnen proberen om het einde zo lang mogelijk uit te stellen."

VOORBEELD VOOR AFRIKA

Het Virunga National Park is een project van lange adem. Het model voor de economische ontwikkeling steunt op vier pilaren: duurzame visserij, duurzame energie, agro-industrie en toerisme. Onder de naam Viruna Alliance ijvert het initiatief voor vrede en welvaart in de regio. "Ik geloof 100% in het project. Er wonen ongeveer vier miljoen mensen rond het park. Het is belangrijk om die mensen ervan te overtuigen dat het park belangrijk is. Minimum 30% van de inkomsten van het park wordt geïnvesteerd in de samenleving. Zo ontstaat er werkgelegenheid en kan de sociale infrastructuur heropgebouwd worden. Dit zal leiden tot meer scholen en ziekenhuizen, toegang tot proper water, herstelde wegen,... Emmanuel heeft een duidelijke visie over de toekomst van het park. Hij kan mensen ook inspireren. De Virunga Alliance kan een voorbeeld zijn voor heel Congo, misschien zelfs voor de rest van Afrika. De EU en andere partners zijn alvast overtuigd van ons model. Dat is heel goed nieuws, want fondsenwerving blijft onmisbaar."

ERKENNING

In 2016 werden zowel Emmanuel de Merode als Anthony Caere beloond voor hun risicovolle werk in Virunga. Ze mochten samen de Albert Schweitzer Prize in ontvangst gaan nemen. "Wat de Oscar voor de filmwereld is, is de Albert Schweitzer Prize voor ons. De selectie en uiteindelijke winst was een enorme boost. Je krijgt erkenning van gelijkgestemden over de hele wereld. Je beseft dat andere mensen zien dat je goed werk levert. Die bevestiging doet goed. Bovendien kregen we een welgekomen geldprijs én een nieuw vliegtuig voor onze vloot. We zagen het als een stimulans om nog harder te werken."

NOODLOT

Op 20 april 2017 sloeg het noodlot toe. Enkele seconden na het opstijgen tussen de bomen sputterde de vliegtuigmotor. Anthony stond plots voor een harde keuze: de bomen ontwijken en het risico lopen omstaanders te raken of het vliegtuig laten neerstorten om zo het aantal slachtoffers te beperken. Hij koos voor de tweede optie. Hij duwde de neus van het toestel naar beneden en mikte op een plaats waar niemand stond. Het

vliegtuig kwam terecht in de bananenbomen. Twee andere inzittenden kwamen er goed van af, maar Anthony liep zware verwondingen op. "Ik nam de beslissing in een fractie van een seconde. Eenmaal ik zeker was dat ik geen mensen zou raken, heerste een gevoel van opluchting. We overleefden alle drie de crash, maar ik kreeg de stuurknuppel vol in het gezicht. Resultaat: 18 breuken. De dokters moesten mijn gezicht terug reconstrueren. Ik dacht maar aan één ding: zo snel mogelijk terug kunnen vliegen. 9 weken na het ongeval hing ik terug in de lucht. Ondertussen heb ik weer meer dan 800 vlieguren verzameld."

Het lijkt alsof niets of niemand Anthony van zijn werk kan houden. Maar hij is zich ten volle bewust van het dagelijkse gevaar. "Ik kan elk moment uit de lucht geschoten worden. Natuurlijk ben ik soms bang. Als ik niet meer bang zou zijn, zou ik misschien roekelozener worden. Dan is de kans des te groter dat het mis gaat. Zolang ik angst voel, weet ik dat ik goed bezig ben. Ik zeg altijd dat Murphy met me meevliegt. Als je bijvoorbeeld de lader voor de satelliettelefoon eens niet meeneemt omdat het

WORKING ACROSS BORDERS

In de week van 12 februari 2018 organiseerde University Colleges Leuven-Limburg (UCLL) een internationale projectweek 'Working across borders'. 270 studenten van de Bananba in advanced business management kregen zo de kans om hun internationale competenties bij te schaven. Naast verschillende workshops en bedrijfsbezoeken, was er ook een complementaire samenwerking met buitenlandse partneruniversiteiten overal ter wereld. Maar ook VIW speelde een cruciale rol tijdens dit internationaal project. Docente en VIW-bestuurslid Johanna Neyt lichtte VIW toe bij de studenten en wakkerde hun buitenlandse dromen aan. Bovendien kregen de studenten dankzij VIW de kans om virtueel samen te werken met Vlamingen, vooral VIW-vertegenwoordigers, die professioneel actief zijn een van de twintig geselecteerde landen.

De ervaringen en verhalen van VIW'ers waren van onschatbare waarde in de analyse van desbetreffende landen. De studenten konden mede dankzij hen een breed sociaal-economisch beeld schetsen van hun land. Daarnaast gingen ze op zoek naar business opportuniteiten voor ondernemers en analyseerden ze hoe ver het land staat op vlak van de UN Sustainable Development Goals (SDG's). Elke groep spitte zich toe op welgekozen SDG's, waardoor er een interessante kijk ontstond op de wereldwijde inzet van overheden, privébedrijven en modale burgers.

VIW werd van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn op de feestelijke afsluiter van de projectweek. We mochten getuige zijn van de bijzonder boeiende resultaten. Enkele groepjes stonden ons te woord en gaven een presentatie over hun bevindingen. Zoals te zien op een van de foto's waren we serieus geboeid. Bij deze bedanken we de UCLL voor de vruchtbare samenwerking. Wij hopen in de toekomst een rol van betekenis te kunnen spelen bij jonge pas-afgestudeerden. 🌍

een korte vlucht is, reken dan maar dat je hem net zult nodig hebben. Failing to prepare is preparing to fail. Dat motto is heel toepasselijk bij wat we hier doen."

EEN TOEKOMST IN AFRIKA

Oorspronkelijk zou Anthony maar een jaar in Virunga blijven. Ondertussen woont hij er bijna 4 jaar. Ondanks dat hij niet ver voor zich uitkijkt, ziet hij zichzelf niet terugkeren naar België. "Virunga is mijn thuis geworden. Als ik in België het vliegtuig opstap, krijg ik het gevoel dat ik op weg ben naar huis. Ik beleef in Congo elke dag avonturen waarvan de meeste mensen enkel van dromen. Ik denk soms dat ik in een film leef, maar niet altijd in de positieve zin. Ik heb er wel alle vertrouwen in dat Virunga National Park nog een mooie toekomst tegemoet gaat. Ik krijg vaak de vraag of het hier veilig is voor toeristen. Het antwoord is 'ja'. Absoluut. In de jaren dat ik hier werk, was er nog geen incident met toeristen. Ik kan iedereen aanraden om Virunga te bezoeken. Het is hier adembenemend mooi. Mijn huisje kijkt uit op de twee vulkanen. Wanneer ik 's avonds de rode gloed van de lava in de lucht zie en de geluiden van de jungle hoor, word ik intens gelukkig. Een onbeschrijfelijk gevoel dat ik met zoveel mogelijk mensen wil delen." 🌍

Meer informatie over Virunga:

<https://virunga.org/>

Volg Anthony Caere op Instagram: antonycaere

Docente en VIW-bestuurslid Johanna Neyt

BUITENLANDSE ZAKEN IS AL BEZIG MET DE VOORBEREIDING VAN DE VERKIEZINGEN IN 2019

In 2019 worden de Belgen opnieuw naar de stembus geroepen voor de federale en Europese parlementsverkiezingen. Ook u in het buitenland kunt hieraan deelnemen. De voorwaarden om een stem te kunnen uitbrengen zijn niet veranderd (en worden hieronder in herinnering gebracht), maar er is wel een kleinere formaliteit die opnieuw is ingevoerd, en dat is een goede zaak.

Waarschijnlijk hebt u onlangs een brief van uw ambassade of consulaat ontvangen waarin u wordt verzocht zich als kiezer voor de verkiezingen van 2019 in te schrijven. Misschien was u even verrast omdat u ervan uitging dat de inschrijving van 2014 nog geldig zou zijn of omdat u ook aan de verkiezing van het Europees Parlement mag deelnemen, alhoewel u buiten de Europese Unie woont. Bij een recente wetswijziging werden echter enkele praktische punten aangepast. De consulaire posten zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van de kiezerslijsten

Tot nu toe vormden de FOD Buitenlandse Zaken en de consulaire posten enkel de schakel tussen de Belgische kiezers in het buitenland en de gemeenten in België, omdat uitsluitend de gemeenten bevoegd waren voor het bijhouden van de lijsten van alle kiezers, ongeacht of ze in België of in het buitenland woonden. Met 100 consulaire posten en 589 gemeenten kan u zich wel voorstellen met hoeveel rompslomp de inschrijving gepaard ging.

Vanaf nu zijnde consulaire posten officieel bevoegd om de kiezerslijsten samen te stellen. Dit betekent een duidelijke administratieve vereenvoudiging en een grote tijdswinst bij de inschrijvingsprocedure.

AANHECHTING AAN EEN GEMEENTE

Wanneer u zich inschrijft, kiest u – net als voordien – een gemeente en bijgevolg een kieskring (onderverdeling van het grondgebied voor de verkiezingen) waaraan u wordt aangehecht. Met het oog op een gelijkmatige verdeling van de stemmen uit het buitenland bepaalt het Kieswetboek de criteria voor de aanhechting aan een gemeente: Er zijn meer criteria dan in 2014. In volgorde van prioriteit wordt u als kiezer aangehecht aan:

1. een Belgische gemeente waar u ooit ingeschreven was (dat is dus niet meer ambtshalve de laatste gemeente waar u ingeschreven was);
2. de Belgische gemeente waar u geboren bent;
3. de gemeente waar een van uw ouders (vader of moeder) is ingeschreven of laatst was ingeschreven (als voor elke ouder een andere gemeente wordt opgegeven, hebt u de keuze);
4. de Belgische gemeente waar uw echtgenoot/echtgenote, vorige echtgenoot/echtgenote of uw partner in een geregistreerde samenleving, is of was ingeschreven in de bevolkingsregisters;
5. de gemeente waar een van uw verwanten tot de derde graad is ingeschreven of laatst was ingeschreven of de gemeente waar een van uw bloedverwanten is geboren/laatst was ingeschreven. In dit geval moet u uw verwantschapsband aantonen;
6. de gemeente Brussel.

In bepaalde formulieren is de gemeente al opgegeven. Zo niet, moet u zelf de naam van een gepaste gemeente invullen. Als wij bij nazicht

van het Rijksregister geen band tussen deze gemeente en uzelf kunnen vaststellen, moet u zelf dit bewijs met alle middelen van recht aanbrengen of een verklaring op eer ondertekenen.

VIJF MANIEREN OM UW STEM UIT TE BRENGEN

Zoals in het verleden kunt u uw stem op verschillende manieren uitbrengen: in België of in uw consulaire post, persoonlijk of bij volmacht of eventueel per brief.

Opgelet, stemmen per brief kan een praktische oplossing zijn, maar er zijn ook risico's aan verbonden. Op basis van de huidige wet mogen we de stemformulieren niet meer dan 12 dagen voor de verkiezingen versturen. De brieven moeten evenwel ten laatste op de dag van de verkiezingen in België toekomen. Naargelang van waar u woont, kan het zijn dat die termijn vanwege de lange postverbinding niet haalbaar is. Bij twijfel raden we u aan de voorkeur te geven aan een andere stemwijze.

VERKIEZINGEN VOOR HET EUROPEES PARLEMENT: IEDEREEN MAG EEN STEM UITBRENGEN

Als u in de Europese Unie woont, mag u sinds vele jaren deelnemen aan de verkiezingen voor het Europees Parlement, die door de lokale autoriteiten worden georganiseerd. Hier is niets veranderd.

Wie buiten de Europese Unie woont, mag nu voor het eerst deelnemen aan de verkiezingen van de Europese volksvertegenwoordigers. De praktische modaliteiten (inschrijving en stemwijze) zijn hetzelfde als bij de nationale federale verkiezingen.

Als Belg in het buitenland krijgt u de mogelijkheid uw stem uit te brengen en te laten horen. Onze ploegen van de FOD Buitenlandse Zaken en uw consulaire posten steken al hun energie in deze lange race tegen de tijd die voor hen reeds is begonnen. Doe ook het nodige: stuur uw documenten niet pas op het laatste nippertje terug.

De virtuele klas in opmars

De virtuele klas groeit aan interesse. Een webcam, computer of tablet en een internetverbinding, meer heb je niet nodig. Je kan overal ter wereld op een interactieve, doch louter digitale manier leren. Online leren, zo is ondertussen wetenschappelijk bewezen, helpt studenten beter voorbereiden op een leven lang leren.

D-Teach biedt als Vlaamse onderwijsorganisatie online lessen aan die even snel, flexibel, internationaal en multicultureel zijn als de wereld waarin we leven. Vooral Vlaamse kinderen en jongeren in het buitenland doen beroep op D-Teach omwille van de Vlaamse leerkrachten en het Vlaams onderwijscurriculum. Veel Vlaamse studenten kiezen ervoor om via D-Teach de Nederlandse taalvaardigheid op peil te houden omdat er zo bij re-integratie een mogelijke instroom is in de Vlaamse hogescholen of universiteiten.

21ST CENTURY TECHNOLOGY

D-Teach maakt gebruik van de nieuwste technologieën en leertheorieën. We combineren zelfstandig online leren met interactief leren in de virtuele klas zodat het leerproces sneller verloopt. De virtuele klas waarvan D-Teach gebruik maakt is door het World Education Congress erkend als de beste virtuele klas in de e-learning sector.

De virtuele klas van D-Teach zorgt ervoor dat er een rijke leeromgeving gecreëerd wordt met verschillende didactische leerwijzen. Een greep uit de mogelijkheden:

- Uploaden en delen van allerhande educatief materiaal op het whiteboard in de klas
- Real-time communiceren via webcam met video en audio
- Tekst chat om info uit te wisselen
- Scherm delen met leraar en leerling
- Studenten betrekken in groepswork via break-outrooms

LIVE, LERAAR-STUDENT EN LERAAR-OUDE INTERACTIE

Interactie met de leraar blijft centraal staan. Ondersteund door de virtuele technologie, overbruggen we fysieke afstanden tussen Vlaanderen, België en de wereld. Zo zorgen

we ervoor dat leerkrachten en studenten thuis zijn bij elkaar. De live interactie bestaat niet enkel uit chatten. Alle taalvaardigheden kunnen geoefend worden: spreken, luisteren, schrijven, spelling, grammatica, literatuur... Elkaar live kunnen spreken werkt motiverend en zorgt voor een grotere betrokkenheid.

OUDERS INFORMEREN OVER HET STUDIEPROCES VAN HUN KIND

De leraren van D-Teach informeren de ouders over de planning van de lessen en sturen na elke les een mail met feedback over de inhoud van de geziene les. Op deze manier is er open communicatie met de ouders, maar ligt de verantwoordelijkheid om het studieproces op te volgen bij de leraar. De virtuele omgeving genereert ook verslaggeving over de aanwezigheid van de leerling en hun medewerking, die kan gedeeld worden met de ouders.

HEEL EENVOUDIG TE GEBRUIKEN

D-Teach maakt gebruik van een krachtig en veelomvattend platform, maar toch eenvoudig genoeg voor kinderen om te gebruiken. De interface van de klas is zeer eenvoudig

gehouden zodat zelfs kleuters met een eenvoudige klik in de klas kunnen werken.

OPGENOMEN LESSEN

Eén van de belangrijkste redenen waarom D-Teach voor een virtuele klas kiest is omdat alle lessen worden opgenomen in een beveiligde omgeving. Deze opnames zorgen ervoor dat een kwaliteitscontrole mogelijk is en dat leraren feedback kunnen ontvangen over hun lesgeven. Ook leerlingen kunnen op vraag de opgenomen klas opvragen om bv. moeilijke leerinhoud nog eens te bekijken/ beluisteren. Dit alles maakt kwaliteitsvol onderwijs mogelijk.

Meer informatie: www.d-teach.com

WEBINAR – LEREN IN DE VIRTUELE KLAS:

Benieuwd hoe een virtuele klas eruit ziet en wat de didactisch en pedagogische mogelijkheden zijn?

Ervaar het online leren zelf tijdens een gratis webinar op dinsdag 17 april. Inschrijven via www.eventbrite.com/e/webinar-leren-in-de-virtuele-klas-tickets-43806900619

Een gratis testles in de virtuele klas voor uw kind is ook steeds mogelijk bij D-Teach. Maak gratis en vrijblijvend kennis met onze werking, onze leerkrachten en de technologie van de virtuele klas. Vraag aan via info@d-teach.com

FISCALE WOONPLAATS

Er zijn geen EU-regels die bepalen waar je belastingen op je inkomen moet betalen als je in een ander EU-land werkt of woont. Het land waar je fiscaal inwoner bent (waar je dus met andere woorden je fiscale woonplaats of 'belastingwoonplaats' hebt) kan belasting heffen op je wereldwijde inkomen. Het gaat daarbij om loon, pensioen, uitkeringen, inkomsten uit roerend en onroerend goed en andere bronnen van inkomsten. Elk land vult het begrip 'fiscale woonplaats' zelf in. Hieronder lees je wat het Belgisch fiscaal recht erover zegt.

ALGEMENE PRINCIPES EN WETTELIJKE VERMOEDENS

'Fiscale woonplaats' is een feitelijk begrip. De vaststelling ervan wordt bijgevolg ook bepaald door feiten. Het begrip wordt algemeen omschreven als de plaats waar:

- je feitelijk en duurzaam verblijft
- je gezin is gevestigd
- je familiale en affectieve banden hebt

Er zijn twee wettelijke vermoedens die het de wetgever makkelijker maken om de fiscale woonplaats te bepalen. Die twee vermoedens zijn de inschrijving in het Rijksregister en, voor gehuwden, de plaats waar het gezin is gevestigd.

1. Inschrijving in het Rijksregister

Als je ingeschreven bent in het Belgische Rijksregister, word je geacht een fiscaal inwoner te zijn. Dit vermoeden is weerlegbaar. Je mag dus het tegendeel bewijzen. Met andere woorden: ondanks je

inschrijving in België, mag je bewijzen dat je feitelijk en duurzaam in het buitenland woont. De aan- of afwezigheid van een beroepsactiviteit blijkt daarbij een bepalend criterium te zijn.

Let op: Je bent niet automatisch niet-inwoner wanneer je bent uitgeschreven uit het Rijksregister. De Belgische fiscus kan nog steeds vaststellen dat je feitelijk en duurzaam in België woont en bijgevolg fiscaal inwoner bent van België. De fiscus houdt rekening met de realiteit.

2. De plaats waar het gezin is gevestigd

Als je gehuwd bent of wettelijk samenwoont, is je fiscale woonplaats de plaats waar je gezin is gevestigd. Dit vermoeden is onweerlegbaar. Enig tegenbewijs wordt niet toegelaten. De echtgenoten of wettelijk samenwonenden zijn dus ofwel beide rijksinwoners of beiden niet-rijksinwoners naargelang de belastingwoonplaats al dan niet in België is gevestigd.

DUBBELE FISCALE WOONPLAATS

Doordat elk land zelf het begrip 'fiscale woonplaats' invult, kunnen de criteria wel eens met elkaar in botsing komen. Bijgevolg kan je in meerdere landen fiscaal inwoner zijn en belast worden. Voor inkomstenbelastingen wordt dit probleem vaak opgelost door de zogenaamde 'overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting'. Als fiscaal inwoner van een van de staten van de overeenkomst, kan je beroepen op een eis tot belastingvrijstelling of -vermindering.

INKOMSTENBELASTING

Het land waar je je fiscale woonplaats hebt, kan belastingen heffen op al je wereldwijde inkomsten.

Je belastbaar inkomen bestaat uit vier categorieën:

1. Beroepsinkomen

Je beroepsinkomen kan bestaan uit je loon, eventuele bijkomende vergoedingen en/of vervangingsinkomsten zoals pensioenen, brugpensioenen, werkloosheidsuitkeringen, ziekte- en invaliditeitsuitkeringen,...

2. Onroerend inkomen

Onroerende inkomsten zijn de inkomsten uit woningen, appartementen, gronden,... De onroerende inkomsten moeten in sommige gevallen vermeld worden in de belastingaangifte. De eigen woning moet vaak niet vermeld worden. Afhankelijk van hoe het onroerend goed wordt gebruikt, worden de onroerende inkomsten bepaald op basis van het kadastraal inkomen of de ontvangen huur.

3. Roerend inkomen

Roerende inkomsten zijn inkomsten uit bankrekeningen, leningen, obligaties, aandelen, of bepaalde levensverzekeringen. Dat kunnen interesten, dividenden, royalty's, lijfrente, tijdelijke, etc. zijn.

4. Onderhoudsgeld of alimentatie

Onderhoudsgeld of alimentatie is een som geld die iemand regelmatig stort aan een verwante of (ex)-familielid (kind, ouder, ex-echtgenoot,...) die niet zelf voor zijn eigen behoeften kan instaan.

FISCALE WOONPLAATS IN BELGIË

Als je fiscaal inwoner bent van België, wordt je totale wereldwijde inkomen belast in België. Ontvang je inkomsten van buitenlandse oorsprong? Dan moet je het brutobedrag van je buitenlands belast-

baar inkomen aangeven, verminderd met de betaalde verplichte buitenlandse bijdragen.

De betaalde buitenlandse belastingen kunnen samengesteld zijn uit:

- de bronbelasting (te vergelijken met de bedrijfsvoorheffing) die door de werkgever ingehouden wordt
- de aanvullende belasting die betaald werd aan het buitenland

Soms kan je recht hebben op belastingvermindering voor inkomsten van buitenlandse oorsprong. Je buitenlands loon (of een gedeelte ervan) kan in België vrijgesteld of onderworpen worden aan een verlaagd tarief. Voor meer informatie contacteer je de Belgische belastingadministratie.

Ben je fiscaal inwoner van België en heb je een tweede verblijf in het buitenland? Dan moet je het desbetreffende onroerend inkomen aangeven. Als je het verblijf verhuurt, geef je in je aangifte de bruto huurprijs aan na aftrek van de buitenlandse belastingen op dit inkomen. Als je het verblijf niet verhuurt, geef je in je aangifte de bruto huurwaarde (*) aan na aftrek van de buitenlandse belastingen op dit onroerend goed.

(*) De huurwaarde is de gemiddelde jaarlijkse brutohuur die je, in geval van verhuring gedurende het belastbaar tijdperk, had kunnen krijgen.

FISCALE WOONPLAATS IN EEN ANDER EU-LAND

Als je geen fiscaal inwoner meer bent van België én geen inkomsten meer hebt van Belgische oorsprong, dan hoeft je je inkomsten niet meer aangeven in België. Heb je nog inkomsten van Belgische oorsprong? Zolang je inkomsten in België hebt, moet je een belastingaangifte niet-inwoners indienen. Je zal op deze inkomsten belast worden in België.

Meer informatie over belastingen vind je op de site van de FOD Financiën.

U werkt of stelt
personeel tewerk buiten de E.E.R.?
Wij zijn uw bevoorrechte partner.

pensioen
Geneeskundige verzorging
ongevallen...

**RIJKSDIENST
VOOR SOCIALE ZEKERHEID**

Tel +32 2 509 59 59   contact@rsz.fgov.be
Victor Hortaplein 11 - 1060 Brussel

OVERZEESSE SOCIALE ZEKERHEID

Bijkomende inlichtingen op:
<https://international.socialsecurity.be>
Voor bezoeken:
Jozef II-straat 47 BE-1000 Brussel

De (verloren) ziel van LISSABON

Je hebt wellicht ooit al eens gehoord van ESA, de Europese Ruimteorganisatie. Maar er zijn veel meer (minder bekende) Europese agenschappen. Wist je dat de Europese Commissie samenwerkt met meer dan 40 agenschappen? Ze zijn verdeeld over heel de Europese Unie en zijn allemaal even belangrijk. Joost Van Belleghem, VIW-vertegenwoordiger in Portugal, is werkzaam voor zo'n agenschap in Lissabon. Een boeiende job in een prachtige stad. Maar hij ziet met lede ogen aan hoe de Portugese hoofdstad haar ziel verliest door haar eigen succes.

TEKST BRENT MEERSMAN

EUROPESE MILIEURAMPEN

In 2010 ging België de geschiedenisboeken in als het land met de langste regeringsformatie aller tijden. Maar voor Joost was 2010 het jaar waarin hij zijn leven over een andere boeg gooide en naar Portugal verhuisde. "Ik besliste heel impulsief om naar Portugal te gaan. Ik kende het land niet, maar nadat ik het met een vriend had bezocht, was ik onmiddellijk verkocht. Ik had bovendien geluk in het vinden van een job. Ik kon snel aan de slag bij EMSA, een van de vele Europese agenschappen. EMSA is het Europees Agentschap voor Maritieme Veiligheid. Het werd opgericht in 2002 als reactie op de milieurampen veroorzaakt door de schipbreuken van de Erika en

de Prestige. Europa besepte dat er te weinig informatie voorhanden was over de scheepsactiviteit binnen Europese wateren. EMSA vulde die leemte op."

MIGRATIEPROBLEMATIEK

Joost werkt bij de operationele ondersteuning. Met behulp van satellietbeelden en onbemande vliegtuigjes kunnen ze heel nauwkeurig alle scheepsactiviteit screenen. De hoofdtak bestaat uit het voorkomen en detecteren van milieurampen, maar sinds kort speelt EMSA ook andere levensbelangrijke informatie door. "Toen de Europese migratieproblematiek de kop opstak, werd het als een hete aardappel vooruitgeschoven. We zagen wat er in de Middellandse Zee gebeurde, maar er was geen duidelijke wetgeving. Onze handen waren geboid terwijl er in één week wel 500 mensen verdronken. Gelukkig kwam er snel verandering. Nu werken we onder andere samen met FRONTEX, het Europees Grens- en kustwachtagentschap. Zij beschikken over de nodige middelen om migranten te beschermen, maar niet over de nodige informatie. Bij ons is het omgekeerd. Door een goede samenwerking tussen beide agenschappen worden levens gered. We verrichten hier goed werk. Deze positieve Europese acties mogen eens wat vaker in de media komen. Er hoeft niet altijd slecht nieuws te zijn."

HET PORTUGESE LEVEN

Het hoofdkantoor van EMSA ligt in Lissabon, de hoofdstad van Portugal. Joost vond er snel zijn draai en paste zich aan aan het

Portugese dagelijkse leven. "Het is een cliché dat Zuid-Europeanen hun tijd nemen, maar in het geval van de Portugezen klopt het wel. Er heerst hier een andere manier van leven. Het is rustiger. Toen ik hier zes maanden woonde, viel er een soort stress van mijn schouders. Vanaf dat moment ging ik elke avond na het werk fluitend naar huis. Het aangename klimaat speelt natuurlijk een belangrijke rol." Maar Joost merkt dat de typische Vlaamse gejaagdheid er nooit volledig uit zal gaan. "Hoe langer ik in Portugal woon, hoe meer ik me soms erger. De Portugese bureaucratie is bijvoorbeeld een pak erger dan de Belgische. Een kabelaansluiting? Dat duurt al gauw drie weken. Je moet geduld hebben. Soms vloek ik en denk ik: "Werk nu toch een beetje voort!". Maar op het einde van de dag voel je de zon op je gezicht en neem je het er gewoon bij. Veel toeristen vinden het Portugese eten ook geweldig. De vis is hier inderdaad geweldig vers en met de salades en groenten erbij is het eenvoudig, smaakvol en eerlijk. Wat de toeristen dan weer niet weten is dat ze hier elke dag gekookte vis met gekookte aardappelen en gekookte groenten eten. Zelfs op Kerstmis! Ik kijk soms echt uit naar een goeie vette friet en eet er ook steevast één als ik in België ben. Maar net zo goed kijk ik uit naar een heerlijke Portugese koffie. Een "bica", wat ze in België mokka of ristretto noemen, is het eerste wat ik drink als ik land in Lissabon. Als je dat vergelijkt met een Belgische koffie, lijkt die laatste eerder op vuil water."

DE VERLOREN ZIEL VAN LISSABON

"Lissabon is constant in beweging. Ik moet eerlijk toegeven dat ik het Lissabon van enkele jaren geleden liever heb dan het Lissabon van vandaag. Lissabon was nog zeer Boheems, zeer authentiek. De ziel van de stad is verdwenen. En ik kan enkel het toerisme ervan beschuldigen. Veel toeristen tonen weinig respect voor de integriteit van de stad. Gezellige clubs in de uitgaansbuurten sluiten door toenemende vechtpartijen. Daar was vroeger geen sprake van. De grote toename van toeristen heeft de huizenmarkt ook door elkaar geschud. Portugezen zetten hun appartementen massaal op Airbnb. En wanneer het niet via Airbnb verhuurd wordt, proberen ze hun appartement aan rijke buitenlanders te verkopen, met buitensporige prijsstijgingen als gevolg. Portugezen zijn, in tegenstelling tot de Belgen, geen spaarders. Ze leven van dag op dag. Het begint nu wel stilaan te dagen dat ze slachtoffer aan het worden zijn van hun eigen succes. De Portugezen zelf kunnen geen huis meer vinden en ze zijn dikwijls genoodzaakt om buiten de stad of terug bij hun ouders te gaan wonen. Een paar jaar geleden zag iedereen enkel de positieve kant van toerisme, dat is tegenwoordig anders. Desondanks blijft de Portugese overheid buitenlanders aantrekken door bijvoorbeeld een gunstig fiscaal klimaat te scheppen voor gepensioneerden. Afwachten hoe dat uitdraait."

KRAPPE ARBEIDSMARKT

Net door dit fiscale klimaat is Portugal een populaire bestemming voor buitenlandse gepensioneerden en ook de Belgen profiteren hier massaal van, maar voor jonge Belgen blijkt Portugal niet de meest ideale keuze. "Het is niet zo simpel om een plaatsje op te eisen in

de Portugese samenleving. De arbeidsmarkt is bijzonder krap. De Portugese overheid stimuleert gediplomeerden zelfs om elders in Europa aan de slag te gaan. Je kan je dus al inbeelden dat het als Vlaming allesbehalve simpel is om hier een (goedbetaalde) job te vinden. Het minimumloon bedraagt hier €580. Multinationals hebben in Lissabon hun callcenters en hun boekhouding maar dat is heus niet omdat de zon hier altijd schijnt...

VLAMINGEN IN DE WERELD

Joost is VIW-vertegenwoordiger in Portugal. Hij staat Vlamingen met raad en daad bij. Waar mogelijk gidst hij ze door de Portugese administratie. Maar hij houdt vooral van het persoonlijk contact. "Ik babbelen en netwerk enorm graag. Daarnaast ben ik fervent hobbykok en experimenteer ik graag in de keuken. In mijn vrije tijd rijd ik van hier naar daar om mensen te ontmoeten en te spreken. In samenwerking met de ambassade en de Kamer van Koophandel organiseer ik ook activiteiten. Binnenkort organiseer ik voor de Vlamingen in Lissabon een lentedrink op het strand. Heel leuk! Als ik niet aan het netwerken ben, surf ik ook af en toe. Portugal is immers het walhalla voor de surfer. Hier vind je in de herfst de grootste golven van Europa. Ik trek mijn plan, maar die golven van 30 meter hoog laat ik voor wat ze zijn. Portugezen daarentegen... Als er in Portugal een tsunami zou zijn, zou er een surfer in het water zitten. 🌊"

"VEEL TOERISTEN TONEN WEINIG RESPECT VOOR DE INTEGRITEIT VAN DE STAD."

ILSE IN BALANS TUSSEN DENEMARKEN EN VLAANDEREN

Hoewel die er in overvloed zijn, verhuisde Ilse Schoutteten niet naar Denemarken voor de rust en de natuur, wel voor een Viking, aan wie ze haar hart verpandde. Twaalf jaar woont ze er intussen, met haar Deen en twee opgroeiende Vlaamse Vikingen. Ze denkt Deens en praat Nederlands. Een gesprek over Mondriaan, moederschapsverlof, levenskwaliteit en taalbagage.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

Ilse Schoutteten, afkomstig uit de Vlaamse Ardennen, studeerde in Gent, Londen en Spanje, en woonde in Amsterdam, maar de liefde bracht haar uiteindelijk naar Kopenhagen. Zoals cupido dat voor de meeste Vlamingen in Denemarken doet. "Het blijft de voornaamste reden om naar het noorden te emigreren. De meeste Vlamingen die ik hier ken zijn vrouwen, al zijn er uiteraard ook wel Vlaamse mannen die op de blonde Deense vrouwen vallen." Haar Viking verkoos een knappe Belgische.

MONDRIAAN

"Het was toch wel anders om te verhuizen naar Scandinavië dan naar Engeland of Spanje. Denemarken heeft een grote impact gehad, vooral professioneel. Ik maakte documentaires in België en werkte als journaliste-fotografe voor diverse printmedia in Nederland: Elsevier, Trouw, De Groene Amsterdammer, etc. Mijn job exporteren lag wat moeilijker. Dat is zeker een prijs die ik betaalde. Ik kwam ook in een protestants land terecht. Het functioneert heel anders. Dat merk je in het dagdagelijkse leven. Ik vergelijk de Deense maatschappij graag met een schilderij van Piet Mondriaan: keurig georganiseerd in vakjes. Maar alles wat er niet in past, accepteert men niet. Terwijl het in België veeleer een nationale sport is om buiten de lijntjes te kleuren. Het surrealisme zou nooit in Denemarken kunnen ontstaan zijn. Het staat gewoon haaks op de ziel van dit land."

Ilse ontmoette haar Deen in Spanje waar ze een master Audiovisual Media Business Management volgde. "Het duurde nog wel even vooraleer ik de stap naar Denemarken zette. Samen in België wonen werd overwogen, maar mijn man werkt in de filmindustrie en deze is in Scandinavië toch wel wat groter dan in België. Het was een pragmatische beslissing. Toen ik arriveerde, was ik twee keer na elkaar zwanger. Het volledige jaar zwangerschapsverlof dat je hier hebt, benutte ik ten volle. Dat verlof maakt deel uit van een doordacht beleid. Ik wens het iedere vrouw in de wereld toe.

PROFESSIEEEL

"Vervolgens werd ik opnieuw professioneel actief, met een ander accent weliswaar. Met een totaal van 5,7 miljoen inwoners is de mediawereld in Denemarken toch vrij gesloten. En er is niet meteen een grote culturele uitwisseling tussen de Lage Landen en Scandinavië. Er is nochtans verrassend veel om over te berichten: het Deens design

is bekend, ze hebben een sterke economie, er is het stevige milieubeleid, de culinaire vernieuwingen en ze hebben toch enkele goede schrijvers. Denen zijn creatief op hun eigen manier. Ik werkte als set fotografe en geregeld maak ik posters voor de marketing van de films. Op die wijze blijf ik ook fotograferen. Het gebeurt ook dat ik als correspondentente of fixer voor de Nederlandse media werk en geregeld ook portretten maak." Ilse is ook actief als gids in Denemarken en Skåne, de zuidelijkste regio van Zweden. Het vergt een twee jaar durende opleiding aan de universiteit van Roskilde. "Ik vind het heel leuk om te doen. Men is wel selectief. Je moet al een andere studie op zak hebben om toegelaten te worden. De meeste lessen zijn in het Deens. Je moet de taal dus machtig zijn vooraleer je kan starten. De gidsopleiding is eigenlijk de beste integratiecursus die je je kan inbeelden. Eigenlijk leerden we destijds in de school weinig over het koninkrijk Denemarken. Het werd door de grootmachten in vroeger eeuwen dan ook beschouwd als een inferieur koninkrijkje ergens tussen de ijsberen, waar nog een handvol Vikingen rondwaarden. Verder ging het niet, voor zover ik me herinner. In werkelijkheid is het een mooi land met een eigen, bijzondere geschiedenis. Het gidsen laat me toe mijn talen te onderhouden. Ik gids voornamelijk in het Frans en het Engels, voor zowel toeristen, bedrijven, als mensen uit het kunstmilieu met specifieke interesses voor Denemarken en Kopenhagen in het bijzonder."

WELVAARTSSTAAT

"Denemarken is een afgelijnde welvaartsstaat. De performante overheid vergt ook performante inwoners. Je moet aan een aantal voorwaarden voldoen en men is daar vrij streng in. Val je buiten het net, dan val je wel heel erg diep. Het is in die zin vrij meedogenloos. Er zijn fantastische voorzieningen in dit land: als je je werk verliest, krijg je bijvoorbeeld een opleiding of herscholing gratis aangeboden en je wordt nauwgezet opgevolgd. Misbruik is erg moeilijk. Alles functioneert naar behoren, veel is gedigitaliseerd en werkt transparant. En er is bovendien weinig corruptie. Het is een klein land, waar de Denen heel erg trots op zijn. De grote burgerzin helpt natuurlijk. Je wordt op je verantwoordelijkheden gewezen en snel op de vingers getikt. Men neemt geen blad voor de mond. De taal is heel direct."

“Die burgerzin, dat benijd ik de Denen. Het is iets dat we in België ontberen. Het zorgt ervoor dat dingen ook echt functioneren. Heel simpel zelfs, als je de straat oversteekt terwijl het rood is, zal men je terugfluiten, want je brengt anderen in gevaar. Ook om hun duurzaam beleid benijd ik hen, de langetermijnvisie rond urbanisatie bijvoorbeeld. Je kan geen villa of wijk neerpoten waar je maar wilt, wie je ook bent. Al die elementen maken dat de levenskwaliteit bijzonder hoog ligt. Deze wordt anders gedefinieerd dan in België. Het heeft weinig te maken met de grootte van je wagen of je huis. Veiligheid op de weg, dat is primordiaal, met goede fietspaden ook, waardoor je kind veilig naar school kan fietsen. Een betrouwbare overheid, de propere zee, geen enkele onderneming kan zomaar iets lozen, ook niet ‘per ongeluk’. En de luchtvervuiling die er is, waait de zeewind meteen weg. Er wordt goed zorg gedragen voor de natuur. Hier heb je dan ook statiegeld op plastic flesjes en blik. Het werkt uitstekend.”

MOEDERTAAL

“Met onze kinderen, Nikolaj en Aleksander, respectievelijk twaalf en tien, praat ik consequent Nederlands. Ze spreken het ook behoorlijk vlot. Het is voor mij belangrijk dat ze hun moeders taal (letterlijk dan)

spreken en met hun familie in Vlaanderen, neefjes en nichtjes, moeiteloos kunnen communiceren. We hanteren het één ouder, één taal principe. Het is voor hen een code, ze hoeven er ook niet over na te denken. Ik heb het consequent volgehouden vanaf de geboorte. Eén keer per week gaan ze naar de Nederlandse les, waar ze de taal leren beheersen en grammatica leren. Dat vergt wel wat discipline en inzet van ze. Voor het Nederlands onderwijs worden we zelfs financieel gesteund door de gemeente. Daar heb je recht op als Europees burger in dit land.

Hun omgevingstaal is uiteraard het Deens. Het Nederlands en het Deens zijn sterk met elkaar verwant. De taal op zich is niet zo moeilijk, de grammatica is dat ook niet echt, maar de uitspraak daarentegen wel: het zijn klanken die men kort uitstoot, zonder intonatie, met veel letters die niet uitgesproken worden. Er is weinig overeenkomst tussen de schrijfwijze en de uitspraak. Hun vrienden vinden het wel leuk, dat ze twee talen spreken, ook al is het niet zo courant waar wij wonen, ten noorden van Kopenhagen. Het is een vrij homogene gemeenschap met een beperkte sociale mix. Ik voel me hier goed, maar ik ben toch geen Deense. Ik blijf een Vlaamse, die toevallig in Kopenhagen woont.”

“EEN BOEIENDE CARRIÈRE ÉN GROOTSE PROJECTEN HOEF JE NIET ALTIJD IN HET BUITENLAND TE ZOEKEN!”

Renaud de Saint Moulin (43) is Senior Vice President Transport Systems bij de Brusselse vervoersmaatschappij MIVB. De technische keuzes en de aanbesteding van types voertuigen, IT-oplossingen en infrastructuur liggen in zijn handen. Een functie met een stevig technisch luik, waarvoor hij eerst niet voorbestemd leek te zijn.

“Ik begon in 1990 als student in het trammuseum in Woluwe, waar ik mee de tramstellen onderhield. Gelukkig had ik er een inspirerende oudere collega, verantwoordelijk voor de technische afdeling van het museum én ploegbaas in de afdeling elektriciteit bij de MIVB. Die spoorde mij aan om burgerlijk ingenieur te worden. Nu moet je weten dat ik Latijn-Grieks deed en dat een technische opleiding eigenlijk niet aan de orde was. Maar die eerste ervaring met elektro-mechanica vond ik razend interessant – ik had dan ook véél liever TSO gevolgd.”

“Dankzij mijn mentor ben ik dan toch ingenieur geworden. Ik ging aan de slag bij Philips, waar ik tien jaar gebleven ben. In 2008 werd ik opnieuw aangenomen bij de MIVB, als Diensthoofd rollend materieel metro: ze zochten iemand die zich snel kon inwerken. In 2012 werd ik metrodirecteur en sinds 2016 sta ik aan het hoofd van de divisie Transport Systems.” De cirkel was rond voor Renaud, maar de MIVB was in die twintig jaar fundamenteel veranderd. “Onze bestaansreden was vroeger om trams, metro’s en bussen te laten rijden, terwijl we nu een dienst aanbieden waarmee je je vlot in Brussel verplaatst en je auto aan de kant kunt

laten staan. Mede dankzij alle nieuwe technologie – en dát is natuurlijk mijn stokpaardje. Denk aan alle ICT-gebaseerde informatie- en reiswegplanners die in onze verkeersstromen zitten. Er rijden nu veel meer metrostellen tegelijk en we kunnen ze nu perfect monitoren.”

“We gaan door in dezelfde richting. Infrastructuur en voertuigen worden steeds performanter, denk bijvoorbeeld aan elektrische stadsbussen.” De grootste verandering in vergelijking met de nineties? “We kopen nog steeds hardware aan die tientallen jaren mee moet. Tegelijk evolueert de ICT-omgeving nu razendsnel. Daardoor wordt er van MIVB-medewerkers veel meer wendbaarheid verwacht. Die match tot stand brengen, vind ik persoonlijk erg boeiend. Net als alle nieuwe technische en technologische uitdagingen die op me afkomen. Ik vind het voorbeeld van Lee Iacocca die Chrysler in de jaren tachtig herstructureerde en agile – wendbaar – maakte, een heel inspirerend voorbeeld. Zoek maar eens op.”

Meer informatie: www.mivb.be - <http://bit.ly/2oDAZ05>

“Mama, ik ga even Edufaxen!”

Twee à drie keer per week gaat Luke (11) Edufaxen: ze oefent dan haar Nederlands met het programma NTC-online van Edufax. Wij keken een middagje met Luke mee.

TEKST LINCY VAN MIDDELAAR

Na haar laatste les op school, gaat Luke met haar vriendinnetje Zoyah naar de bus. Samen bespreken ze hun plannen voor die middag. “Ik ga vanmiddag aan mijn Nederlands oefenen”, vertelt Luke. “Waarom doe je dat?”, vraagt Zoyah. “Nou, zegt Luke, “als we ooit terugkeren naar Vlaanderen, wil ik nog steeds Nederlands kunnen spreken en schrijven.”

‘HET VLAMING ZIJN EN VOELEN’

Eenmaal thuis gooit Luke haar rugzak in de hoek en rent ze de trap op naar boven. “Ik ga even een uurtje Edufaxen, hè mama!”, roept ze onderweg. De moeder van Luke legt uit waarom ze de lessen van Edufax zo belangrijk vindt: “Ondanks dat we al op verschillende plaatsen gewoond hebben, blijven we Vlamingen in hart en nieren. Dat Vlaming ‘zijn en voelen’ willen we onze kinderen, Luke en Dex, meegeven. De Nederlandse lessen hebben daar een groot aandeel in.”

Luke start haar computer op en gaat aan haar bureau zitten. Eerst bekijkt Luke het filmpje van juf Chantal, dat ze bijna elke week maakt voor Luke en haar klasgenoten. In het filmpje geeft ze Luke tips over toetsen maken en wenst ze Luke veel plezier en succes bij het maken van de taak. “Daar kijk ik graag naar”, zegt Luke. Dan kan Luke zelf bepalen met welke taak ze begint: spelling, taal of eerst technisch lezen?

Sinds twee jaar volgt Luke online Nederlandse les op afstand via NTC-online van Edufax. Daarvoor woonde ze met haar ouders en broertje Dex (8) in Gent, vanaf dat het gezin naar Hong Kong verhuisde, hielden ze de Nederlandse taal bij. “Als we weer terugkeren naar België, kan ik gewoon weer naar een Vlaamse school”,

legt Luke uit, “en omdat mijn ouders wilden dat we meer over de Vlaamse cultuur en geschiedenis leerden”. Ze kon ook naar een NTC-locatie in de buurt. Toch kozen haar ouders voor Edufax. “Op die school kon ik geen Nederlands op het secundaire onderwijs volgen, wat volgend jaar wel belangrijk is.”

GOEDE BEGELEIDING

“Edufaxen vinden we erg leuk”, vertelt Luke enthousiast, “omdat ik dan aan de computer mag werken.” Twee en soms drie keer per week werkt ze met Edufax. “Eerst kijk ik naar het filmpje en dan begin ik aan een van de opdrachten.” Elke opdracht begint met de theorie: bijvoorbeeld hoe je bepaalt of je een voltooid deelwoord met een -d of een -t schrijft. Daarna volgen oefenopdrachten en als laatste maakt Luke de inleveropdrachten. “Papa en mama hoeven me bijna niet te helpen”, geeft Luke aan. Bij Edufax verzorgt de juf de volledige inhoudelijke begeleiding: bij sommige opdrachten krijgt ze feedback van het programma en bij andere, zoals de inleveropdrachten, van de juf zelf. Luke’s moeder vertelt: “De juf houdt de vinger goed aan de pols wat veel vertrouwen geeft. Natuurlijk contacteren we haar zelf ook, als we vragen hebben.”

Na ruim een uurtje werken aan haar opdrachten over taal, woordenschat en werkwoordspelling, is Luke klaar voor vandaag. Om het leuk te eindigen, sluit ze af met het spelletje in de taak. Deze keer is dat een geheugenspelletje waarbij ze de twee kaarten bij elkaar zoekt die de tegenwoordige en verleden tijd van hetzelfde werkwoord laten zien. “Het is ook wel eens een woordzoeker of spelletje waarbij je met een vizier woorden maakt door op letters te schieten. Vet, hè! 🍷

Meer informatie:

www.stichtingnob.nl - www.edufax.nl

OVER NTC-ONLINE

NTC-online is het online lesprogramma voor het Nederlands van Edufax. Het interactieve lesmateriaal is speciaal ontwikkeld voor kinderen in het buitenland en de leerlingen krijgen les van gekwalificeerde docenten. Meer weten? Contacteer dan Edufax via frontoffice@edufax.nl

IDEALEN ZONDER GRENZEN

Zjos Vlaminc (29) groeide op rond de wereld en woonde met haar ouders, broer en zus in Haïti, Schotland en Malta voordat ze op haar zesde terugkeerden naar België. De wil om nog meer van dat buitenland te ontdekken sterkte zich van jongs af aan. Ze studeerde in Zuid-Afrika, werkte in Nederland en deed onderzoek in Ghana. Nu drie jaar geleden, bracht de liefde haar naar Mendoza, Argentinië waar ze woont met haar Chileense man en gepassioneerd wijnmaker, Leo, en hun dochtertje van tweeënhalf, Emilia.

TEKST JOSINE BUGGENHOUT

“In 2013 stond ik op het punt om een vriendin te bezoeken die stageliep in Buenos Aires. Zoals dat gaat, postte ik over mijn toekomstige reis op Facebook en een vriend die ik had ontmoet tijdens mijn verblijf in Stellenbosch antwoordde dat hij in Mendoza zat en stelde voor hem te bezoeken. Ik ben toen naar Mendoza gereisd, waar de vonk oversloeg. Door de uitdagingen van een langeafstandsrelatie twijfelde ik na een paar maanden over onze toekomst. Maar Leo weet wel van aanpakken”, lacht Zjos, “en hij is meteen naar Antwerpen afgereisd. Toen hebben we een jaar gependeld tussen België en Argentinië.” In die periode verwelkomde het koppel ook dochtertje, Emilia, wat hun hele ‘wonen in transit’ nog bemoeilijkte.

AFRIKA

De regio die Zjos na haar middelbare studies het meeste aantrok, was Afrika. “Mijn liefde voor Afrika is organisch gegroeid. Ik droom-

de er altijd van om voor een ngo te werken en mensen te kunnen helpen. Mijn naïeve, jongere zelf geloofde dat daar de grootste nood was aan hulp. Vandaar de keuze om tijdens mijn studie Internationale Politiek en Ontwikkelingsevaluatie en -management in Stellenbosch te studeren.” Maar Zjos ondervond al snel dat Afrika binnen walsen als ridder op het witte paard en erheen trekken met het idee te komen helpen, niet zo vanzelfsprekend is. Verandering werkt pas structureel als mensen zichzelf kunnen helpen. “Toen ik voor veldonderzoek in Ghana terechtkwam, besepte ik dat verschillende aspecten van ontwikkelingssamenwerking contraproductief werken omdat de lokale context en machtsverhoudingen onvoldoende worden begrepen. Daarom vind ik het moeilijk om mijn eigen positie in heel dit verhaal te vinden. Als onderzoekster ga je precies met iemands leven aan de haal. De mensen delen hun idealen, angsten en verwachtingen waarna ik hun verhaal met me meeneem om het vervolgens over te leveren aan de academische wereld. Dit extractie-

ve proces vind ik lastig. Ik zou graag meer willen teruggeven. Ik heb nog steeds dezelfde idealen, maar besef dat er een andere aanpak nodig is.”

De zoektocht naar een mogelijke andere aanpak begon Zjos als onderzoekster aan de universiteit van Leiden bij het African Studies Centre, waar ze meewerkte aan een project rond vakbondsontwikkelingssamenwerking in Ghana en Benin. “Maar tussen alles door, mijn langeafstandsrelatie met Leo en een job in Leiden die ik combineerde met veldwerk in Ghana, verraste Emilia ons. Een tijdje later zijn we als gezin naar Mendoza verhuisd, waar ik een periode lang schipperde tussen thuiswerk en werk in Leiden.” Zjos en Leo bouwden in tussentijd nog een huis in Chili, waar ze in december 2017 trouwden. “Ik heb mezelf in die periode op gewerkt en moest op een bepaald ogenblik stoppen. Nu neem ik het wat rustiger en verzorg ik in tussentijd de communicatie, media en export van onze wijnmakerij.”

ZUID-AMERIKA

Zjos' man werkt als wijnmaker in een middelgrote bodega in Mendoza, waar het gezin nu drie jaar woont. “Ik volgde Leo naar hier omdat wijn maken voor hem een passie is die alles overstijgt. In België biedt wijnmakerij geen toekomst en voor mij is Leo mijn thuis, dus de stap naar het buitenland was van mijn kant makkelijker gezet. En Mendoza is een geweldige, groene stad, waar we als gezin graag wonen.”

Bij aanvang van de emigratie naar Mendoza raakte Zjos af en toe gefrustreerd door het feit dat ze zich afhankelijk voelde van Leo. “Ik had mijn sociaal netwerk achtergelaten en kwam terecht op een plek waar ik niemand kende. Ik had het gevoel dat de veranderingen in ons leven vooral mij affecteerden: van de ene dag op de andere had ik een kind, leefde ik in een ander land, gaf ik mijn job op. Maar nu ik mijn plaats hier heb gevonden, besef ik dat we als koppel veel sterker uit dit avontuur zijn gekomen.” Een raad die ze dan ook meegeeft aan mensen die emigreren in koppelverband, is: voel jezelf niet afhankelijk van de andere persoon, want dat creëert frustraties. En weet dat het niet de persoon is maar de situatie die je frustreert. Een ander belangrijk punt is investeren in eigen interesses en in een eigen vriendenkring. “Ik spreek de taal en integreer me zo veel mogelijk in het lokale, dagelijkse leven. Hoewel ik onlangs een cafeetje vond met een 'Europese' insteek waar ik 'gewoon' brood en echt lekkere koffie kan kopen. In het begin vond ik het zo dom dat ik daarheen ging en niet naar de traditionele zaken, maar nu sta ik mezelf dat pleziertje toe. Het is oké dat je graag bent op een plek die je herkent.”

BELGIË

Na de emigratie blijkt dat Zjos de band met haar thuisland, en het daarbij horende gemis, had onderschat. Het is pas nu, drie jaar later, dat ze Mendoza helemaal als haar thuis beschouwt. “Ik heb een haat-liefderelatie met Antwerpen. Aan de ene kant ben ik er erg graag en bevindt mijn achterban, mijn hartsvrienden en familie, zich er. Maar het is er zo druk. Iedereen raast zichzelf voorbij. In Mendoza heb ik meer tijd voor mezelf, maar het is ook erg ver van België.”

Soms is het niet eenvoudig om haar keuze uit te leggen aan vrienden en familie die achterbleven. “Tijdens die eerste maanden deed ik er alles aan om betrokken te blijven bij wat er thuis gebeurde. Ik wilde er voor iedereen blijven zijn, maar het is moeilijk om met je hart en hoofd op twee verschillende plaatsen te leven. Nu hou ik alles meer gescheiden. Als ik in Mendoza ben dan wil ik hier ook echt zijn en wanneer

ik Antwerpen bezoek, zorg ik dat ik ook echt daar ben met al mijn aandacht. Door die instelling voel ik sinds kort dat ik echt hier woon, dat Mendoza mijn thuis is en ik probeer me minder schuldig te voelen over mijn beslissing om mijn hart te volgen.”

WAT DE TOEKOMST BRENGT

De toekomst van het koppel staat voor een volle agenda. “Ik zou graag opnieuw veldonderzoek doen, maar liefst dicht bij huis. Verder willen we ons wijnlabel *A Los Viñateros Bravos*, of ‘voor de moedige wijnboeren’, verder uitbouwen. Deze wijn wordt verbouwd in de Itata-regio, in het zuiden van Chili waar ons huis staat, met druiven van lokale wijnboeren. De regio wordt ondergewaardeerd en uitgebuit door één groot wijnbedrijf, *Concha y Toro*. Zij kopen alle druiven op en bepalen zo de wijnprijs. De lokale wijnboeren werken tegen hongerlonen, en dat terwijl de streek zo'n potentieel heeft. Alles wordt er nog traditioneel geoogst met de hand en het land wordt per paard bewerkt. Wij willen de regio de aandacht geven die ze verdient, maar jammer genoeg zijn we nog zo klein dat we niet de hele oogst kunnen opkopen, zodat boeren toch genoodzaakt zijn om aan de grote bedrijven te verkopen. Structureel gezien kunnen we er nog niet voldoende doen, maar wanneer we naar de streek verhuizen, plannen we er veel meer mee.”

En mocht dat nog niet genoeg zijn dan is er ook *Leonardo Erazo*, een project waarbij ze drie kleine stukjes grond met 150 jaar oude wijnstokken opkochten om er drie verschillende wijnen van te maken. “We hebben nog zo veel projecten in ons hoofd”, verzucht ze, waarna het besef doordringt dat het bijna tijd is voor haar volgende afspraak. “Ze organiseren gratis Zumbalessen in het park. Daar komen vooral oude vrouwtjes op af. En ik”, lacht Zjos. Het leven is aan de multitaskers...

www.facebook.com/leonardoerazovinos/?ref=bookmarks

ELISE SEREGNI VERZAMELT ERVARINGEN

Sinds vier jaar kneedt Elise Seregni zich een toekomst bij elkaar in New York. 26 is ze en een kind van haar tijd. Ze rondde er haar master interieurontwerp af, werd verliefd op de stad en vond er een job. Sindsdien bewandelt ze haar eigen creatief parcours als interieurvormgever. Ze is bescheiden, dankbaar en ambitieus tegelijkertijd: “Ik heb al in mooie steden gewoond, maar niets is te vergelijken met NYC.”

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

PROBLEMATISCHE AFVALVERWERKING

Het zijn niet Elises eerste buitenlandse stappen. Opgegroeid in Milaan, met een Vlaamse moeder en Italiaanse vader, ervaart Elise vandaag ten volle de baten van de keuzes die haar ouders maakten. “Opgroeien met een mama en een papa die een andere nationaliteit hebben, het heeft een impact op je jeugd, op je parcours als jong volwassene, op heel het leven eigenlijk. Switchen tussen Nederlands, Frans, Italiaans en Engels was logisch voor mijn broer en mij. Maar nu weet ik dat het niet zo vanzelfsprekend is. Mijn Italiaanse vrienden stelden meer vragen over mijn vertrek dan ik ooit zelf deed.”

INTERNATIONALE JEUGD

“Ik kan me niet voorstellen hoe anders het zou geweest zijn zonder internationaal kader, maar ik zou alleszins niet in NYC wonen nu. Mijn ouders stuurden me van jongs af naar het Engelstalig onderwijs. Het draagt bij tot de drive die me vandaag voortstuwt. Te midden van vele nationaliteiten kreeg ik een onbetaalbare vorming: ik kom niet uit één land, maar uit twee. Hoewel ik opgroeide in Italië was het wel met een dubbele cultuur: de Vlaamse en de Italiaanse. Mijn spirit en drive zijn het directe gevolg van de keuzes die mijn ouders maakten. Ik woon in New York, maar mijn hart klopt Europees. Een vliegafstand van acht uur met Milaan vind ik ook het maximum. Ooit wil ik terug naar Europa: naar Italië of België misschien, Antwerpen bijvoorbeeld. Hopelijk met mijn eigen bedrijf. Ook al ben ik er geboren, ik woonde nooit in België. Maar met kerst en tijdens de zomer verzamelen we er met de familie. Pendelen tussen België en Italië is heel normaal voor mij.”

Mijn moeder stimuleerde altijd de kennis van de Nederlandse taal, via Zonnekind en Zonnestraat bijvoorbeeld. Gemakkelijk kan het niet geweest zijn voor haar. Wellicht apprecieerde ik dat niet altijd, maar nu wel natuurlijk. Tot mijn negentiende liep ik school in Milaan,

vervolgens zocht ik andere horizons op. In het Zwitserse Mendrisio studeerde ik architectuur. Nadien volgde een overzees jaar in Sydney en vervolgens NYC om mijn master te vervolledigen. Wat er zo bijzonder is, is dat mijn internationale vriendenkring niet zo hard wijzigde sinds ik Europa verliet. Die connecties blijven gewoon bestaan. Dat is het leuke aan vandaag, aan de tijd waarin we leven. Recent liep ik op straat nog een medestudent tegen uit mijn tijd in Zwitserland. Hoe gek is dat? Het lijkt een grote stad, maar anno 2018 is alles verbonden.”

LEVEN EN WERKEN IN NYC

“NYC is een permanente leerschool, extreem boeiend en verrijkend. Een stad die de openheid ademt die ik waardeer. Het is een manier van leven, van werken ook. Een mentaliteit van harde werkers onder elkaar. Ik voel me thuis in de gemeenschap waarin ik me beweeg. De concurrentie in deze stad is echter bikkelhard. Als niet-Amerikaan heb je bovendien de handicap dat je moet ‘gesponsord’ worden. Het bedrijf dat je aanneemt staat immers in voor de werkvergunning. Sommige ondernemingen haken daarop af omdat het een administratieve molen vergt. Wettelijk mag men jouw status in het land niet vragen, maar weiger je deze te geven, dan krijg je sowieso de job niet. Sommige studenten aanvaardden ook een gratis stage, met de loze belofte dat men na afloop een contract krijgt. Zeker bij internationale studenten komt het geregeld voor.”

“Het is een gevarieerde job en de projecten zijn divers. Sommige zijn full-option, andere zijn kleiner. Projecten kunnen zowel architecturaal, eerder decoratief of conceptueel en gericht op details zijn. Fungeer ik als project manager, dan verzeker ik zowel de tijdige oplevering als de kwaliteit. In Manhattan liggen de verwachtingen bijzonder hoog. Evenals de boetes als deze niet gehaald worden. Vertraging bij oplevering wordt niet aanvaard. Dat is buiten de stad helemaal anders. Maar de *big apple* inspireert als geen ander. Ik werk op 10th street, te midden van interieur-, antiek- en designzaken. Ik wandel dagelijks voorbij talrijke inspiratiebronnen. Ik verbleef intussen al in enkele bijzondere steden, maar er is niets zoals NYC. Ik woon in Manhattan op wandelafstand van mijn werk, niet in het mooiste appartement, al geldt dat voor meer ontwerpers en is dat de realiteit in NYC. De keuze van appartementen is beperkt en de prijzen zijn hoog. Maar ik mag wel mooie appartementen inrichten, dat maakt heel veel goed.”

GROEIEND NETWERK

“NYC is een inspiratiebron op zich. Er bestaan zoveel clichés over Amerikanen: dat ze geen smaak hebben, cultuur ontberen,... Dat smaakver-

schil is er, maar New York is geen typisch Amerikaanse stad. De vele buitenlanders en kosmopolieten beïnvloeden de stad. Veel van onze klanten zijn ook niet-Amerikaans, maar Italiaans, Frans,... De New Yorker houdt echter wel van cultuur, gaat naar musea. Eenieder heeft toegang tot kunst en design. Amerikanen laten zich ook inspireren door Europeanen. Zelfs België geniet bekendheid, Axel Vervoordt bijvoorbeeld is heel prominent aanwezig in NYC. Maar zoals gezegd is de competitie enorm, ook voor buitenlanders. Je merkt dat ook in hotels en restaurants, die hun architectuur en interieur continue updaten. Voor wie actief is in de creatieve industrie, hangen in NYC fantastische vibes. Ik beweeg me in deze gemeenschap, ook mijn sociaal leven speelt er zich grotendeels in af.”

“Het moet ook in deze stad, naar feestjes gaan, met mensen praten, je moet sociaal zijn. Er zijn veel diners en design shows. Het draait allemaal om connecties, om wie je kent. Zo groeit mijn bescheiden netwerk. De vibe en de snelheid spreken aan. Maar het is niet de stad om een gezin te stichten. Het is een stad om jong te zijn, om je carrière te starten. En het is al helemaal geen oord om oud in te worden: de faciliteiten zijn er niet, het transport is niet aangepast. New York is een *stepping stone* in mijn leven. En ja, ik geloof Frank Sinatra wel: ‘if you can make it here, you can make it anywhere’. Mijn ervaringen in deze stad zullen mij helpen bij alle volgende stappen in mijn leven. Maar momenteel ben ik gelukkig hier en wil ik hier blijven ook.”

OVERVLOED

TEKST ELKE VAN DERMIJNSBRUGGE

'Zonsopgang, Sai Kung, Hong Kong

Ongeveer zeven weken geleden stond ik verstijfd in de supermarkt, mijn handen geklemd rond het handvat van de winkelkar, mijn ogen half dichtgeknepen wegens het felle licht en het gigantische aanbod aan yoghurt in het koelvak. Ik wilde eenvoudigweg witte yoghurt. *Plain white yoghurt*. Dit bleek een hele klus, want een kleine telling bracht me bij maar liefst 13 (!) verschillende variëteiten.

Minder dan 24 uur voordien was ik vanuit Tanzania, met een omweg via Kenia, in Hong Kong uit het vliegtuig gestapt, met zo goed als mijn hele hebben en houden. Ik had nog restanten van crackers die ik had gekocht in Mombasa, maar daarop kon ik geen volle dag meer teren. Dus, recht de supermarkt in.

Terwijl ik daar, als aan de grond genageld, worstelde met het yoghurt-dilemma, kwam ik tot het volle besef dat ik de Afrikaanse savanne had ingeruild voor de stad, de overvloed, de efficiëntie van openbaar vervoer, een leven zonder stroompannes, volle rekken in de supermarkt, gadgets, een werkende administratie en andere *first world* handigheden. Ik werd er zowaar even vroegtijdig melancholisch van.

Mijn tijd in Tanzania was memorabel en, om met een cliché te spreken, een ervaring die mijn kijk op dingen, mensen en maatschappij heeft scherper gesteld. Maar een jobaanbod heeft me nu naar Hong Kong gebracht.

Voor het eerst in jaren heb ik meubels gekocht, een koelkast, een wasmachine. Intussen ben ik ook in het bezit van een *Hong Kong*

Identity Card. Het ziet er dus naar uit dat ik hier me hier ga settelen. Zeg nooit nooit, zegt de nomade in mij, maar ik ben er klaar voor. Klaar om een beetje wortel te schieten, om, zoals het een zichzelf respecterende klusjesman betaamt, te timmeren aan een academische carrière.

Echter, een stuk Oost-Afrika blijft altijd dichtbij: ik koos voor een huis in het midden van het groen, geprangd tussen bergen en zee, ver weg van het stadsgedruis met vogelgekewetter als achtergrondmuziek, met vele schakeringen van groen op de beboste heuvels. Ik heb nog steeds de gewoonte om de batterij van mijn laptop en telefoon voldoende op te laden, in geval van een stroompanne en in de supermarkt voel ik mij lichtjes ongemakkelijk bij de overvloed. Ik koop al zeven weken dezelfde yoghurt, dezelfde kaas (kaas!) en word blij als een kind van het grote aanbod ontbijtgranen. Ergens hoop ik dat mijn houding mettertijd niet wijzigt.

Het spiksplinternieuwe boekenrek in mijn nieuwe woonkamer huist denkbeeldige geuren, herinneringen en reflecties van al mijn woonplekken, de leggers raken meer en meer gevuld met straatwijsheid. Ik kocht ook een cactus om datzelfde rek mee te decoreren. Planten die water nodig hebben zijn namelijk een uitdaging, die langdurige zorg, dat nodig zijn, die afhankelijkheid, ik vind dat niet makkelijk.

Maar een cactus, die *zijn plan kan trekken* en overleeft zonder onder de vleugels te moeten worden genomen, maar toch wortelt, daar kan ik me dan weer wel in vinden. 🌵

FISCALE GEGEVENSUITWISSELING BINNEN (EN BUITEN) DE EUROPESE UNIE

TEKST KRISTIEN LESAGE (JURIST SPAANS RECHT, BEËDIGD VERTALER-TOLK, POSTGRADUAAT EUROPESE STUDIES)

OP WEG NAAR EEN FISCALE UNIE?

Een echte fiscale Unie bestaat nog niet, toch worden langzaam maar zeker stappen gezet in die richting. Fiscale gegevens worden steeds meer en vaker uitgewisseld tussen landen van de Europese Unie en ook daarbuiten. De Spaarrichtlijn heeft veel internationale beleggers wakker geschud, het CRS-systeem gaat nog een stap verder.

SPAARRICHTLIJN, DE EERSTE STAP

De Europese Spaarrichtlijn, die intussen is vervangen door een verregaandere regeling, heette voluit: "RICHTLIJN 2003/48/EG VAN DE RAAD van 3 juni 2003 betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling". De automatische gegevensuitwisseling tussen de belastingdiensten van de EU-landen betekende een ware omwenteling voor veel internationale spaarders. Uiteraard was het voordien ook verplicht in je fiscale woonland alle buitenlandse inkomsten aan te geven, maar in de praktijk viel dat moeilijk te controleren. Algemeen geldt het principe dat je wereldvermogen en wereldinkomen aangegeven moeten worden bij de belastingdienst van het land waar je fiscaal inwoner bent. Via de

Europese Spaarrichtlijn kon de fiscus dat ook werkelijk natrekken, tenminste toch wat betreft rentebetaling op spaargelden. Verder werd ook een Europese richtlijn uitgevaardigd over administratieve samenwerking op gebied van belastingen, namelijk de "RICHTLIJN 2011/16/EU VAN DE RAAD van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG".

CRS, MEER LANDEN EN MEER INFORMATIE

Nu wordt de Europese Spaarrichtlijn niet meer toegepast, want er is een ruimer en uitgebreider systeem voor in de plaats gekomen: CRS of Common Reporting Standard. Ruimer, want meer landen nemen deel aan het CRS-systeem. Uitgebreider, want er wordt meer informatie uitgewisseld, nu ook over andere financiële producten die binnen de Spaarrichtlijn niet aan bod kwamen.

Common Reporting Standard is een initiatief van een wereldwijde organisatie, de OESO, Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling. Het systeem werd ontwikkeld in het kader van de strijd tegen belastingparadijzen en internationale fiscale fraude. De lijst van

deelnemende landen is veel langer dan bij de Spaarrichtlijn en reikt tot ver buiten de Europese Unie; meer dan 100 Staten hebben toegezegd de gegevensuitwisseling te willen invoeren. De EU heeft actief samengewerkt met de OESO bij de totstandkoming van het CRS-systeem en een nieuwe richtlijn hierover uitgevaardigd: "RICHTLIJN 2014/107/EU VAN DE RAAD van 9 december 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied". Uiteraard behoort Luxemburg als EU-Staat tot de deelnemende landen, maar ook Zwitserland, Andorra, de Kanaaleilanden, Panama en de Bahama's, bijvoorbeeld.

Voor Vlamingen In de Wereld betekent dit dat de fiscus van je woonland wellicht informatie ontvangt over financiële producten in België. Over de concrete gegevens die worden uitgewisseld, kan de Belgische bank jou meer vertellen, over de wijze van aangifte kan je advies vragen aan een fiscaal adviseur ter plaatse. Een gewaarschuwde belastingbetaler is er twee waard...

www.lesagespanje.com

Aan bovenstaande tekst kunnen geen rechten ontleend worden. De aanwijzingen hebben uitsluitend een algemene voorbeeldfunctie en kunnen niet rechtstreeks toegepast worden. Concrete situaties moeten worden voorgelegd aan een specialist. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die uit mogelijke verkeerde interpretatie van deze tekst, uit onjuistheden of onvolledigheid zou kunnen voortvloeien.

NO TIME TO WASTE

India ligt me al 21 jaar nauw aan het hart. Wie dit kleurrijke land al eens bezocht heeft, weet waarover ik het heb. Ofwel worstel je met de vele contrasten, het lawaai, de vervuiling en het zwerfvuil. Ofwel word je op slag verliefd en vergeet je de chaos, geniet je van het kleurenpalet en zie je een harmonie. Die dualiteit is er nu eenmaal. Maar in India leer je jezelf beter kennen en begrijpen.

TEKST ELS VERFAILLIE

PROBLEMATISCHE AFVALVERWERKING

Door de jaren heen is India op veel vlakken moderner geworden; het land probeert het tempo van de andere landen bij te houden, vooral op economisch gebied. Maar er zijn nog altijd problemen. Zo is er nog steeds geen efficiënt systeem van afvalverwerking. In de betere buurten wordt het vuilnis opgehaald met een tractor om daarna iets verder verbrand te worden of het wordt geschikt gevonden voor terreinophoging. Op andere plaatsen vind je een kleine vuilnisbelt op de hoek van de straat waar iedereen zijn afval komt dumpen. Daar voeren de koeien en honden een eerste sortering door. Pas daarna komen mensen die hun inkomen verdienen door er plastic en glas uit te sorteren en naar de schroothandelaar te brengen. Ten slotte heb je nog het zwerfvuil. Papier, blikjes en verpakkingen worden overal op de grond gegooid. Je hebt er geen idee van hoeveel aftandse teenslippers er dagelijks langs of op de weg liggen. Het is voor een westerling uiteraard te begrijpen dat een eeuwenlange gewoonte moeilijk te veranderen is. "Iedereen doet het, waarom zou ik de moeite doen?", zo luidt de gedachte.

POLITIEKE OMMEZWAAI

Gelukkig zijn er overheidsinitiatieven die ervoor zorgen dat India iets milieuvriendelijker wordt. In navolging van initiatieven in de rest van de wereld worden enkel nog katoenen of papieren zakken aangeboden in de winkels en worden herbruikbare shoppers steeds populairder. Vuilnisbakken verschijnen meer en meer in het straatbeeld en in scholen worden kinderen gesensibiliseerd. In oktober 2014 lanceerde Premier Narendra Modi Mission 'Swachh Bharat' - Clean India met als doelstelling geen zwerfvuil meer te hebben tegen 2 oktober 2019, de 150ste verjaardag van Mahatma Gandhi. Er zullen nog veel inspanningen geleverd moeten worden, maar op milieugebied gaat het land de goede richting uit.

VLAMINGEN SPRINGEN IN DE BRES

Tijdens een vergadering bij een klant hoorde ik een manager lovend spreken over een buitenlandse dame in Chennai die op de stranden afval opruimt. "Waarom zijn wij, Indiërs, niet trots genoeg om ons India proper te houden? Gelukkig zijn er mensen die zich daarvoor

willen inzetten en ons het goede voorbeeld tonen. Laat ons hopen dat wijzelf en onze kinderen hieruit iets leren". Toen hij er verder over uitweidde, zei hij dat het een Belgische dame was die zo'n prachtig initiatief gelanceerd had. Ik wist onmiddellijk dat hij het over Virginie Vlamincq had. Virginie woont samen met haar echtgenoot Filiep De Zutter in Chennai aan de Zee van Bengalen. Ze houdt van een gezonde wandeling op het strand met haar twee honden. Maar wat haar veront- rust, is de grote hoeveelheden zwerfvuil op het strand. In het weekend is het strand de ideale plek om met de familie een picknick te houden. Alleen laat iedereen zijn rommel liggen. Je kan de bezoekers niets verwijten, want er zijn geen vuilbakken. Daarom nam Virginie tijdens een van haar wandelingen een vuilniszak mee en begon ze alles wat nagelaten was, of met eb en vloed op het strand aanspoelde, op te rapen.

REIZENDE WELDOENER

Als kind was Virginie lid van WWF en ging ze met de Scouts grachten uitkuisen. Haar respect voor de natuur en haar leidinggevende vaardigheden zorgden ervoor dat ze later meerdere miniprojecten opstartte. In Guinee zette ze een project voor groentetuinen op zodat kinderen gevarieerder kunnen eten. In Ghana sponserde ze met de inkomsten van haar fotografie de voor- en naschoolse opvang voor kinderen, zodat ze met een volle buik naar school vertrekken en na school hun huiswerk kunnen afwerken. In Nigeria nam ze waterstalen in dorpen en liet ze deze testen op vervuiling. In Abu Dhabi woonde ze dicht bij vervuilde mangroves. Op een verjaardagsfeestje werden alle gasten getraakteerd met een plasticzak en aangespoord om hem te gaan vullen bij de mangroves. Met die mindset startte ze een nieuw initiatief in Chennai. Haar initiatief werd opgemerkt en goedgekeurd, want al snel kreeg ze hulp van anderen.

Vanuit dit kleine initiatief groeide in 2012 een team met een missie en werd Namma Beach, Namma Chennai in het leven geroepen. Er werden vuilnisbakken geplaatst met posters in zowel de lokale taal als het Engels om mensen aan te moedigen hun afval niet te laten liggen op het strand. De lokale vissersbevolking werd gesensibiliseerd en er werd contact gelegd met de lokale overheid. Met het inschrijvingsgeld van fotografielessen en de verkoop van foto's sponserde ze initieel alles zelf. Toen dat niet meer volstond, startte ze een buurtcomité op en ging ze op zoek naar bedrijfssponsoring. Vijf jaar later is het kleine stukje strand dat in het begin van het project gereinigd werd, uitgegroeid tot een zone van 6 kilometer. Er is een team aangesteld van 12 plaatselijke medewerkers, dat zich dagelijks inzet om het stuk strand te reinigen.

HOOP IN DE TOEKOMST

Namma Beach, Namma Chennai werkt ook samen met de Amerikaanse school. De studenten van de American International School of Chennai (AISC) zijn aan hun vijfde editie van "Operation Ice Cream" toe. Dit is een strandopruiming waarbij deelnemers gaande van lokale schoolkinderen tot jongeren van het vissersdorp of expatvrijwilligers beloofd worden met een ijsje voor iedere volle vuilniszak die ze aanbrengen. Ondertussen zorgen de sensibiliseringscampagnes die Namma Beach, Namma Chennai organiseert in de lokale scholen dat jongeren beseffen hoe zij zelf kunnen bijdragen tot een proper Chennai en een proper India. En zo groeit Namma Beach, Namma Chennai verder. Vandaag wandelt Virginie nog steeds met een vuilniszak in de hand op het strand. Wie met haar praat, is onmiddellijk overtuigd. Haar passie werkt aanstekelijk. Het team draagt meer dan zijn steentje bij in Premier Narendra Modi's Mission 'Swachh Bharat' - Clean India Mission. Op de 150ste verjaardag van Mahatma Gandhi zal dit plekje in Chennai heel zeker vrij van zwerfvuil zijn.

**"JE HEBT ER GEEN IDEE VAN
HOEVEEL AFTANDSE TEENSLIPPERS ER
DAGELIJKS LANGS OF OP DE WEG LIGGEN."**

Op een warme augustavond in 2016 landden we op Detroit Metropolitan Airport. We, dat zijn mijn man Jan Van den Bulck, onze tienerkinderen Sofie en Tom en ikzelf. Met een huurauto reden we naar Ann Arbor, Michigan, die dag de eindbestemming en de komende jaren onze thuis. Na 25 jaar KULeuven verkaste mijn man naar de University of Michigan in Ann Arbor, waar hij als professor mediapsychologie aan de slag ging.

TEKST TRUI MOERKERKE

DE EERSTE STAPPEN OP AMERIKAANSE BODEM

“Waar is de vierde valies?,” vraag ik de vriend die ons de ochtend dat we uit België vertrekken naar het station in Leuven brengt. We zien op slag dat die er niet bij is, gewoon vergeten in de logeerkamer. Wij stappen op de trein, de vriend spurt naar huis om de valies op te halen en ondanks de ochtendfiles tussen Leuven en Brussel, slaagt hij erin met de valies nog eerder dan wij op de luchthaven aan te komen. We wisten het toen niet, maar het bleek een goede voorspelling voor wat een internationale verhuis voor ons gezin betekende: af en toe chaos, luide hartkloppingen, onverwachte oplossingen en de grote opluchting als iets in de plooi valt.

Die vierde valies konden we trouwens gebruiken. Ons hele hebben en houden, huisraad, winterkleden, meubels, fietsen, en tientallen dozen boeken, was een week voor vertrek in een container geladen en zou pas verscheept worden als we in Ann Arbor een eigen stek hadden. Tot dan zouden we in een gemeubeld huurhuis wonen en moesten we het doen met de bagage die we bijhadden.

Ik probeerde het de kinderen te verkopen als een oefening in minimalisme, maar vertel dat eens aan een tiener wiens gamecomputer, waar lang voor gespaard werd, in een verhuisdoos in een container zit en die zich zorgen maakt of die zonder schade over de oceaan zal geraken.

Die eerste dagen brengen we alle vier in een waas door: jetlag, nieuwe impressies en na alle emotionele drukte van afscheidsdrinks met familie en vrienden wordt het plots stil en zijn we heel erg op elkaar aangewezen.

De zomers in Michigan zijn zeer warm, met af en toe deugddoende, tropische aanvoelende regenbuien. We eten 's avonds op het terras, zijn verrukt als er herten in de tuin komen wandelen (minder opgetogen als het stinkdieren of wasberen zijn), vinden de weg naar het openluchtzwembad, gaan op zoek naar een auto en een huis,

proberen een bankrekening te openen en vinden een school voor de kinderen.

THANKS, NANCY EN PETE

We hebben drie weken voor het schooljaar en het academisch jaar beginnen. Veel van die tijd brengen we door met real estate agente Nancy. Ik had haar online gevonden en al maanden voor de verhuis hield ze mij op de hoogte van de immobiliënmarkt. Nancy is no-nonsense, zeer efficiënt en ze heeft gevoel voor humor.

Al op dag 2 gaan we huizen bezoeken. De kinderen zijn verwonderd dat niet alle Amerikaanse huizen zo groot zijn als in tv-series. Ik ben ontmoedigd omdat het er met ons budget op lijkt dat we zullen moeten kiezen tussen ruimte of stijl. Natuurlijk zijn dat ‘first world’ problems, maar als je verhuist en je tienerkinderen naar een ander continent verplant, wil je dat ze een plek hebben waar ze zich thuis voelen. En zelf zou ik me niet echt thuis voelen in een McMansion. Op dag 10 brengt Nancy ons naar het perfecte compromis huis. Maar

dan begint het werk pas: als buitenlander zonder 'credit history' een lening vast krijgen. Daar hebben we Pete voor, de enige bankier die onze e-mails uit België beantwoord had. Verschillende weken en honderden in de cloud ingescande documenten later (van bewijzen dat we de voorbije jaren in België onze Electrabel, Proximus en andere rekeningen keurig betaald hadden, loonbrieven, diploma's, geboortekten, verblijfsvergunningen, trouwboekje, allerlei bankverklaringen,... alles bovendien nog eens officieel naar het Engels vertaald) krijgt Pete het voor elkaar. Het hele proces is spannend geweest en de uitkomst was onzeker, maar Pete hield vol.

GA TERUG NAAR START

"Hoe lang zullen jullie daar blijven?," vraagt een ex-collega wanneer ik vertel dat we verhuizen. "Of laat mij het zo stellen: plan je daar dood te gaan?" Ik schiet in een lach, maar ik begrijp haar vraag. Ik veronderstel dat niet veel vijftigers beslissen, zeker als je in België woont en een job hebt, om zo'n internationaal avontuur te beginnen. De vraag waar we onze oude dag zullen doorbrengen, is voor ons niet eens zo ver weg. Het antwoord is dat we het oprecht niet weten en er ons ook niet veel zorgen om maken. Een keer je de stap gezet hebt, lijkt een verhuis in de ene of andere richting niet meer onoverkomelijk.

We ondervinden snel dat de nieuwe start in Ann Arbor soms zeer letterlijk te nemen is, want de Amerikanen blijken bureaucratischer te zijn dan we hadden ingeschat.

Bewijzen dat je kredietwaardig bent, daar had ik het al over. Voor het huis lukte dat uiteindelijk, voor een gsm-abonnement niet. Ik bel nog altijd met een prepaid kaart. Of nog: na meer dan 30 jaar met een Belgisch rijbewijs moesten mijn man en ik opnieuw een theoretisch en een praktisch rijexamen afleggen. En om binnen te geraken in de hogeschool waar ik fotografie wil volgen, moet ik een administratief gevecht aangaan. Ik mag mij inschrijven tegen het internationale inschrijvingsbedrag, als ik eerst slaag voor de toelatingsexamens wiskunde en Engels, want ik heb geen Amerikaans high school diploma. Zwaaien met mijn Belgisch masterdiploma helpt in eerste instantie niet. Uiteindelijk kan ik er zonder ingangs-

examens en aan het gewone lokale tarief studeren, maar daarvoor heb ik hulp moeten krijgen van een toegewijde fotografieleraar en dan nog heeft het tijd gekost.

DE CLICHÉS ZIJN WAAR, MAAR IN ANN ARBOR NIET ALTIJD

Over weinig landen ter wereld circuleren zoveel clichés als over de Verenigde Staten. We kennen het land van films, tv-series, en zeker nu, van het nieuws. Topics als obesitas, wapens, ziekteverzekering, discriminatie en ongelijkheid, het is allemaal waar. Als de kinderen ondersteboven van school terugkomen met verhalen over 'drills' waarbij ze oefenen wat ze moeten doen als er een 'schoolshooter' actief is, dan komen die clichés net iets te dicht bij huis.

Toch is het in Ann Arbor goed wonen. De universiteitsstad is een democratische bubbel in de republikeinse staat Michigan. Het is een diverse stad met goede publieke scholen, een groot cultureel aanbod, prachtige stads- en staatsparken, leuke restaurants, veganistische en organische supermarkten. Bovendien is Michigan qua natuur een indrukwekkende staat. The Great Lake State zoals Michigan genoemd wordt, grenst aan Lake Michigan, Lake Superior, Lake Huron en Lake Erie. Kajakken is een nationale sport hier.

Wanneer ik mijn dochter 's ochtends naar school breng, zijn we verbaasd zoveel natuurpracht. "Het doet denken aan de Ardennen," zeggen we vaak tegen elkaar. Natuurlijk zijn de winters lang, begin maart ligt er nog sneeuw. Maar de herfst hier is, met alle tinten rood en oranje, onwezenlijk mooi.

Af en toe ontsnappen naar een grote stad kan ook. Chicago ligt op 4 uur rijden of treinen. Detroit is net geen uur rijden en omdat het zo'n fascinerende stad is, ga ik er veel naar toe.

WE Zouden HET OPNIEUW DOEN

Na anderhalf jaar in Ann Arbor kunnen we grotendeels zonder gps rondrijden, zijn we een grote fan van Michigan Radio (het lokale National Public Radio Station), begrijpen we iets van baseball, spreken de kinderen vloeiend Amerikaans (en lachen ze met het accent van hun ma), staat er een grote barbecue op ons terras, hebben we vrienden gemaakt. Het cliché van de horizon verruimen, dat klopt gelukkig..

BELGISCHE BELEGGINGEN VANUIT HET BUITENLAND LAAT JE NIET VANGEN

Zoals de meesten van ons weten, is België één van de weinige landen die geen algemeen geldende belasting op vermogen of meerwaarde kent. Dit principe kent wel een hele reeks afwijkingen en er wordt regelmatig aan 'geknabbeld' door de open-volgende regeringen. Dit gebeurt opnieuw met een aantal recente wetswijzigingen.

TEKST NIELS DE GRAEVE

Wanneer je buiten België woont of wanneer je – al dan niet tijdelijk – naar het buitenland vertrekt, kunnen er een aantal redenen zijn waarom je toch nog (een deel van) je beleggingen in België wil houden, vb omdat je een Belgische vertrouwenspersoon hebt die je beleggingen beheert. Welke impact gaan de Belgische belastingregels dan nog hebben op je beleggingen? Ontsnap je hieraan wanneer je buiten België woont? Na de zogenaamde 'zome-rakkoorden' van de Belgische regering, zijn deze vragen weer wat acuter geworden. Om je toe te laten deze impact in te schatten, bezorgen we hierna een kort overzicht van de belangrijkste nieuwe regels.

TAKS OP EFFECTENREKENINGEN

Vanaf 2018 is in België een taks verschuldigd op beleggingen die natuurlijke personen (zowel rijks- als niet-rijksinwoners) aanhouden op een effectenrekening ofwel rechtstreeks ofwel via een tussenpersoon. Effecten zijn onder andere aandelen, obligaties en beleggingsfondsen, maar de taks geldt niet voor pensioenspaarfondsen en levensverzekeringen. Voor niet-rijksinwoners is deze taks van toepassing op hun Belgische effectenrekeningen.

De taks is van toepassing zodra de gemiddelde waarde van je effectenrekening over de referentieperiode minstens EUR 500.000 bedraagt per belastingplichtige. De referentieperiode voor de berekening van de gemiddelde waarde loopt van 1 oktober tot 30 september van het volgende jaar. Zodra deze limiet bereikt wordt, is jaarlijks een taks verschuldigd van 0,15% op het volledige bedrag van de effectenrekening, dus niet alleen op het gedeelte dat de limiet van EUR 500.000 overschrijft.

Indien je samen met andere personen houder bent van een effectenrekening wordt vermoed dat de waarde proportioneel

verdeeld moet worden over de houders. Hierdoor moet vb voor echtgenoten die gehuwd zijn onder het wettelijk stelsel, voor ieder van beide slechts de helft van de gemiddelde waarde van de effectenrekening in rekening genomen worden om te bepalen of deze taks van toepassing is. Wanneer je België verlaat in de loop van deze referentieperiode en je effectenrekening(en) verplaatst buiten België, wordt een pro rata berekening toegepast voor de periode dat je nog onderworpen was aan deze taks. De taks wordt ingehouden en afgedragen door de tussenpersoon die de effectenrekening beheert. Bovendien moet je op je Belgische belastingaangifte vermelden of je beschikt over één of meerdere effectenrekeningen waarop deze taks van toepassing is.

ACTIVERING VAN HET SPAARGELD

De regering wil het slapende geld op spaardeposito's actief laten investeren in bedrijven. Daarom wordt:

- de vrijstelling voor interesten van gereglementeerde spaardeposito's gehalveerd tot EUR 940 en;
- een nieuwe vrijstelling ingevoerd voor de eerste schijf van EUR 627 van dividenden van aandelen van bedrijven.

VERHOOGING VAN DE BELGISCHE TAKS OP BEURSVERRICHTINGEN

Het tarief van de Belgische beurstaks wordt aangepast. Voor beleggingen in aandelen is het oorspronkelijke tarief gestegen van 0,27% naar 0,35% (met maximum van EUR 1.600). Voor beleggingen in obligaties en staatsbons steeg het tarief van 0,09% naar 0,12% (met maximum van EUR 1.300). Deze beurstaks of taks op de beursverrichtingen zal door je bank worden aangerekend bij iedere verhandeling van het beleggingsproduct op de beurs, dus zowel bij de aankoop als de verkoop.

OOK VAN TOEPASSING VOOR MIJ?

Wanneer je niet meer in België woont en niet meer belastingplichtig bent in België, gaan de verdragen die België afgesloten heeft met de meeste landen er voor zorgen dat je geen Belgische inkomstenbelasting moet betalen op je roerende inkomsten. In dat geval gaan de bovenvermelde wijzigingen inzake activering van spaargelden je niet treffen. Verder is ook de belasting op beursverrichtingen alleen van toepassing wanneer je je gewone woonplaats in België blijft behouden. Zorg wel dat je financiële instelling dit weet zodat zij geen onterechte inhouding gaat doen die je nadien moet zien terug te vorderen. De taks op effectenrekeningen zal je wel aanbelangen indien je een Belgische effectenrekening blijft aanhouden die voldoet aan de voorwaarden van de wet. Ook in dit geval is het aangeraden om contact op te nemen met je financiële instelling om ongewenste verrassingen te vermijden en indien nodig actie te nemen om je effectenrekening te verplaatsen. Hou in dit geval ook rekening met de belastingregels in het land waarnaar je de effectenrekening wenst over te brengen om te vermijden van 'regen in de drop' terecht te komen.

www.ey.com

Certificaat Nederlands als Vreemde Taal

taal:
unie

CNaVT
Certificaat Nederlands als Vreemde Taal

Mensen leren wereldwijd Nederlands om verschillende redenen. Ze doen dit bijvoorbeeld om in een Nederlandstalige context te gaan studeren, wonen of werken. Of ze leren Nederlands omdat het de taal van hun familie is en ze in de regio waar ze wonen hun moedertaal maar beperkt in een schoolse context kunnen oefenen. Het CNaVT ontwikkelt voor deze leerders, in opdracht van de Taalunie, jaarlijks vijf taalexamen die aansluiten bij verschillende doeleinden en bij de verschillende taalvaardigheidsniveaus van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen (ERK). Een kandidaat die voor een CNaVT-examen slaagt, bewijst voldoende taalvaardig te zijn om in het Nederlands te kunnen spreken, luisteren, gesprekken voeren, lezen en schrijven in specifieke situaties.

TEKST CHRISTINA MAES

WAT, DOOR WIE EN VOOR WIE?

Het CNaVT certificeert wereldwijd de taalvaardigheid Nederlands als vreemde taal met taakgerichte en domeinspecifieke examens. Het CNaVT is een project van de Taalunie en daarom hebben alle examens een Vlaams-Nederlands karakter. Concreet betekent dit dat er voor de helft van de examenopdrachten gebruik wordt gemaakt van Vlaamse inputteksten en audiofragmenten en dat deze taken zich ook afspelen in een Vlaamse context. De andere helft van de taken bestaat uit Nederlands inputmateriaal en situeert zich in een Nederlandse context. Het project bestaat sinds de jaren '70 en wordt sinds 1999 uitgevoerd door het Centrum voor Taal en Onderwijs van de KU Leuven. De CNaVT-examens kunnen over de hele wereld worden afgelegd door (jong)volwassenen die hun taalvaardigheid in het Nederlands willen bewijzen met een internationaal erkend certificaat.

WELK EXAMEN KIES IK?

Om te bepalen welk examen het meest geschikt is, vergelijken kandidaten het best de beschrijving van de examens en de ERK-niveaus met hun behoeften. Alle examens zijn op dezelfde manier opgebouwd. Elk examen bestaat uit drie delen. In deel A zitten taken waarbij de

MAATSCHAPPELIJK INFORMEEL (INFO) - A2

Maatschappelijk Informeel ontwikkelt het CNaVT voor leerders die nog niet zo lang Nederlands leren en het Nederlands nodig hebben in alledaagse, informele situaties, bijvoorbeeld om te kunnen communiceren met hun Vlaamse of Nederlandse partner, familie of vrienden.

MAATSCHAPPELIJK FORMEEL (FORM) - B2

Wie nog niet zo lang Nederlands leert, maar deze taal nodig heeft in meer formele contexten, kiest voor Maatschappelijk Formeel. In Maatschappelijk Formeel kan aan een kandidaat gevraagd worden om aan een medewerker van een officiële instantie te vertellen wat er is voorgevallen, maar de kandidaat kan evengoed gevraagd worden om informatie te zoeken die nodig is om bv. een straatfeest te organiseren.

ZAKELIJK PROFESSIONEEL (PROF) - B2

Meertaligheid op de werkvloer is een feit. Maar hoe weten werkgevers of een anderstalige werknemer voldoende kan functioneren in het Nederlands? Hoe weten bedrijven of een toekomstige werknemer het Nederlands voldoende beheerst om zonder problemen te communiceren met leidinggevendenden, collega's, patiënten en externen? Om een antwoord te kunnen bieden op dit soort vragen, ontwikkelt CNaVT het taalexamen Zakelijk Professioneel. De kandidaten die dit examen succesvol afleggen, kunnen het Nederlands zowel formeel als informeel gebruiken in een professionele context, meer bepaald in de zorg of in een administratief beroep.

In dit examen voeren kandidaten luister-, schrijf-, lees- en spreektaken uit die ook werkelijk in de zorg of in een administratief beroep voorkomen. Zo moeten kandidaten verslag uitbrengen (van een studiedag, workshop, vergadering...), notities nemen, mailen om informatie te vragen of te geven, een gesprek voeren met een leidinggevende, voorstellen bespreken met een collega of advies geven.

kandidaat moet luisteren en schrijven. In deel B worden lezen en schrijven getoetst. In deel C wordt de mondelinge taalvaardigheid getoetst. De examinator neemt deel A en B groepsgewijs af. In deel C voert de examinator een gesprek met elke kandidaat apart. Wat er voor elk examen wordt verwacht, staat op onze website beschreven in de taalvaardigheidseisen. Zo weet een kandidaat precies wat hij moet kunnen voor het luisteren, schrijven, lezen, spreken en gesprekken voeren.

EDUCATIEF STARTBEKWAAM (STRT) - B2

Wie slaagt voor Educatief Startbekwaam, bewijst dat hij of zij klaar is om een studie te beginnen in het Nederlands. Net zoals in de andere examens het geval is, wordt er in Educatief Startbekwaam zoveel mogelijk met authentieke taken gewerkt. Dit betekent dat een kandidaat tijdens het examen bv. naar een hoorcollege luistert en er een samenvatting van schrijft, of een presentatie geeft waarbij hij een bepaald onderwerp gedetailleerd uitwerkt en beargumenteert waarom hij iets goed of minder geschikt vindt.

EDUCATIEF PROFESSIONEEL (EDUP) - C1

Leerkrachten, professoren en andere personeelsleden die (een stuk van hun) taken op de werkvloer in het Nederlands moeten uitvoeren of werknemers die werken in een bedrijf waar een van de voertalen het Nederlands is, kiezen voor Educatief Professioneel. Zij hebben voor het werk immers een doorgedreven kennis van het Nederlands nodig en moeten zich heel accuraat in het Nederlands kunnen uitdrukken en bijna alles kunnen begrijpen, ook al worden zij gehinderd door storende achtergrondgeluiden of worden zij geconfronteerd met sprekers die niet altijd het Standaardnederlands hanteren.

PRAKTISCH

Het CNaVT biedt momenteel enkel papieren examens en die kunnen voorlopig enkel in de eerste twee weken van mei en in de tweede en derde week van november worden afgelegd. Wanneer een kandidaat beslist heeft voor welk examen hij zich wilt inschrijven, zoekt hij een exameninstelling in de buurt en schrijft zich via de exameninstelling in. In een klascontext is het meestal de docent, die ook als examinator optreedt, die de inschrijvingsformulieren aan het CNaVT-secretariaat bezorgt. De inschrijving voor de sessie in mei moet voor 15 maart gebeuren, de registratie voor de novembersessie moet voor 21 oktober worden afgerond. De exameninstellingen waarmee het CNaVT samenwerkt, zijn te vinden op de website. Voor meer informatie over prijzen en concrete afnamemomenten neemt de kandidaat contact op met een exameninstelling naar keuze. Alle afgelegde examens worden naar Leuven gestuurd. Getrainde beoordelaars beoordelen de examens in juni en in december. In juli en in januari krijgen de examinatoren en de kandidaten de uitslag. Geslaagde kandidaten ontvangen een certificaat.

HOE BEGIN IK ERAAN?

Op de CNaVT-website staan voorbeeldexamens waar de kandidaat mee kan oefenen. Docenten kunnen ook toegang vragen tot een takenbank zodat ze over nog meer materiaal beschikken om het format van de examens te oefenen. Zoals gezegd, zijn de CNaVT-examens functioneel en moeten de kandidaten tijdens de afname bewijzen dat ze in een bepaald domein en op een bepaald niveau in het Nederlands kunnen functioneren. Tijdens een CNaVT-examen worden er zo authentiek mogelijke materialen gebruikt en wordt er aan de kandidaten gevraagd om taken uit te voeren die zo nauw mogelijk aansluiten bij een vergelijkbare situatie in de werkelijkheid. Kandidaten kunnen dus het best oefenen met materialen die relevant zijn voor het domein waarin en het taalniveau waarop ze willen functioneren.

MEER WETEN OVER DIT INTERNATIONAAL ERKENDE CERTIFICAAT?

Surf naar www.cnavt.org of contacteer ons secretariaat cnavt@kuleuven.be of 016 32 55 25.

ERVEN: NIEUWE REGELS IN BELGIË EN EUROPA? (DEEL 2)

In onze vorige bijdrage haalden we al een paar vernieuwingen aan die ons erfrecht heeft ondergaan sinds kort (de verminderde reserve van de kinderen, de afschaffing van de reserve van de ouders en de problematiek rond de inkorting). Hieronder halen we wellicht de meest “revolutionaire” aan en gaan we na hoe het staat met ons Belgisch Erfrecht te opzichte van de Europese regels.

DE “ERFOVEREENKOMSTEN”

VROEGER

Het was voorheen compleet verboden om onderling tussen familieleden overeenkomsten te maken met betrekking tot nalatenschappen die nog niet opgevallen waren!

NU

Dit verandert nu en is misschien wel de meeste belangrijke verandering binnen ons Erfrecht. Wat is er mooier dan ouders die met hun kinderen rond de tafel gaan zitten en samen tot een overeenkomst komen waarin ieder van hen zich kan vinden?

In de dagdagelijkse praktijk stellen we vast dat er heel wat problemen ontstaan bij het overlijden van een ouder; de kinderen komen vaak niet overeen, men wil wel uit onverdeeldheid treden maar de kinderen slagen er niet in om tot een akkoord te komen. Ten einde raad wordt dan dikwijls een gerechtelijke verdeling opgestart wat het voor iedereen nog moeilijker maakt.

Maar voortaan hoeft dit zo dus niet meer te zijn! Ouders kunnen met hun kinderen rond de tafel gaan zitten en een “erfovereenkomst” opmaken. Het gaat hier dus wel om afspraken omtrent een erfenis die nog niet opgevallen is. Ouders en kinderen kunnen samen afspraken maken hieromtrent. Zo bestaat bijvoorbeeld de mogelijkheid dat ouders al wat ze tijdens hun leven reeds aan hun kinderen hebben geschonken, gaan bekijken en zien of het één of ander kind misschien toch niet te weinig of te veel gekregen heeft! De ouders kunnen dit alles samen met hun kinderen vergelijken en daarna een erfovereenkomst ondertekenen. Door het tot stand komen van dergelijke

erfovereenkomsten hoopt men op minder conflicten ten tijde van het overlijden van een ouder.

Opgepast: een dergelijke erfovereenkomst moet verplicht bij de notaris tot stand gebracht worden omdat ze vaak een grote invloed hebben op de nalatenschap. Het is dan ook aan de notaris om de ouders en kinderen die hiermee bij hem terecht komen, te begeleiden en te adviseren.

BELGISCH EN EUROPEES ERFRECHT TEGENOVER ELKAAR?

U herinnert zich wellicht nog dat er enige tijd geleden een zogenaamde “Europese Erfrechtverordening” tot stand kwam. Deze Europese Erfrechtverordening geldt voor alle Europese lidstaten, alleen Ierland, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk zullen niet door deze regels gebonden zijn daar zij niet toetraden tot de verordening.

Wat nu met al deze nieuwe regels?

Welnu, indien de overledene een woning heeft in het buitenland (een lidstaat van Europa), of bezit hij een bankrekening in een ander land, dan zal deze Europese Erfrechtverordening toepassing vinden.

De belangrijkste regel is dat het het erfrecht is van het land waar de overledene zijn laatste verblijfplaats had, dat van toepassing zal zijn.

Opgepast: we wensen hier op te merken dat dit een belangrijke regel gaat omdat niet elke lidstaat over dezelfde erfrechtregels beschikt; deze kunnen per lidstaat totaal verschillend zijn!

Er zal dus bij het overlijden nagegaan worden waar de overledene woonde. Dit houdt in dat alle goederen van deze overledene (dit zijn dan zowel de roerende als de onroerende goederen), verdeeld worden volgens de erfrechtregels van het land waar de overledene woonde bij zijn overlijden.

Opgepast: er wordt wel door de Europese Erfrechtverordening een mogelijkheid voorzien om van deze regel af te wijken. Dit betekent dat men kan kiezen voor de erfrechtregels van het land waarvan men de nationaliteit bezit op het ogenblik dat men overlijdt of op het ogenblik van het maken van de keuze. Een andere afwijking is uitgesloten!

Deze afwijking moet wel gebeuren via een testament.

Bijvoorbeeld: een Belg koopt een woning in Frankrijk en hij gaat daar later ook effectief wonen. Hij kan dan kiezen om, voor wat betreft zijn latere erfenis, toch nog de regels van het Belgisch erfrecht te laten toepassen omdat hij nog steeds de Belgische nationaliteit bezit. Maar hij kan ook opteren voor de erfrechtregels van het land waar hij woont, hier Frankrijk.

TEKST SOLANGE TASTENOYE

Hoofdprijs
€2500

HET EINDE VAN DE DEMOCRATIE?

De Vereniging voor Internationale Relaties, of kortweg VIRA, bestaat al 55 jaar. Boeiende jaren waarin beleids- en bedrijfsverantwoordelijken, academici en studenten, diplomaten en internationale ambtenaren, journalisten en cultuurdragers een forum aangeboden kregen om informatie en praktijkervaringen te delen. VIRA besteedt aandacht aan geopolitieke en Europese thema's die aansluiten bij de actualiteit en bovendien maatschappelijk relevant zijn. Vraagstukken van oorlog en vrede, van migratie en integratie, van mensenrechten en democratie, van klimaat en milieu, van economie en bestuur, van cultuur en religie, van internationale samenwerking, vragen meer dan ooit om creatieve aandacht en benadering. VIRA wil aldus bijdragen tot een kritische reflectie over de wereld-actualiteit, vaak in samenwerking met andere verenigingen.

Daarom lanceert VIRA in 2018 voor het eerst in zijn bestaan een schrijfwedstrijd. Met deze schrijfwedstrijd wil VIRA **jongeren de kans geven om hun opinie te geven over brandende politieke vraagstukken**. Wil je jouw opinie eens laten testen door ervaringsdeskundigen en experts ter zake? Je naam eens laten rinkelen in bepaalde kringen of ben je gebeten door het onderwerp. Dan is dit je kans! Kruip in je pen, schrijf je stuk en maak kans om het te presenteren tegenover een geïnteresseerd VIRA-publiek dat barst van ervaring en kennis.

THEMA SCHRIJFWEDSTRIJD: "EINDE VAN DE DEMOCRATIE?"

Voor wie?: Deelname staat open voor een ieder die op 31 december 2017 de leeftijd van 32 jaar nog niet bereikt. Een politieke of diplomatieke academische achtergrond / ervaring is niet noodzakelijk voor deelname. Ook economische, culturele, als ideologische uitéénzettingen worden ten zeerste geapprecieerd als antwoord op het vraagstuk.

Waarom deelnemen?: De winnaar krijgt een prijs van €2.500. De 2de en 3de plaats krijgen ook een beloning. Daarnaast worden de werken beoordeeld door een top jury. Een succesvolle verdediging kan leiden tot een publicatie.

De jury bestaat uit:

- Johan Verbeke, ere-ambassadeur, directeur-generaal van het Egmont Instituut
- Luc Huyse, emeritus hoogleraar van de K.U. Leuven, auteur van o.a. "De democratie voorbij"
- Rik Van Cauwelaert, journalist-columnist.

Deadline: 1 juni 2018

www.vira-org.be/nieuws/vira-schrijfwedstrijd-2018/

Neem de **Route du Soleil**
met NMBS Europe

Boek nu op b-europe.com

